

MALMIN LENTOKENTÄN JA LÄHIALUEIDEN KASVILLISUUSSELVITYS

Esa Lammi & Marko Vauhkonen

30.11.2020

MALMIN LENTOKENTÄN JA LÄHIALUEIDEN KASVILLISUUSSELVITYS

Sisällys

1 Johdanto	3
2 Työn toteuttaminen	3
3 Luonnonolojen ja kasvillisuuden yleiskuvaus.....	4
3.1 Osa-alue B1	6
3.2 Osa-alue B2.....	12
3.3 Osa-alue C.....	16
3.4 Osa-alue D.....	23
3.5 Osa-alueet D1	34
3.5.1 D1 i.....	34
3.5.2 D1 ii.....	35
3.5.3 D1 iii.....	35
3.5.4 D1 iv.....	36
3.5.5 D1 v.....	36
3.5.6 D1 vi.....	37
3.5.7 D1 vii.....	37
3.6 Osa-alueet D2	38
3.6.1 D2 i.....	39
3.6.2 D2 ii.....	40
3.7 Osa-alue D3 i.....	41
3.8 Osa-alue D4 i.....	42
3.9 Osa-alue D5 i.....	43
4 Kasvillisuuteen liittyvät luontoarvot	46
4.1 Uhanalaiset luontotyypit	47
4.2 Suositukset.....	48
5 Huomionarvoiset kasvilajit.....	49
5.1 Uhanalaiset ja silmälläpidettävät kasvit.....	49
5.2 Suositukset.....	53
5.3 Kookkaat puuyksilöt.....	53
6 Vieraskasvilajit.....	55
7 Lähteet ja kirjallisuus.....	58
Liitekartat 1–8: Selvitysalueen kuvioiden luonnontila ja edustavuus	

Kansi: Näkymä Malmin lentokentältä 28.8.2020. © Stooritaivas Oy.

Pohjakartat ja ilmakuvat © Helsingin kaupunki ja Maanmittauslaitos.

Valokuvat © Esa Lammi ja Marko Vauhkonen.

1 JOHDANTO

Helsingin kaupungin Kaupunkiympäristön toimiala tilasi keväällä 2020 Malmin lentokenttää ja sen lähialueita koskevan kasvillisuusselvityksen. Työn tarkoituksena on tuottaa tietoa alueen hoitoa ja käyttöä sekä asemakaavoitusta ja tulevaa rakentamista varten. Malmin lentokentän alueella on tehty 2010-luvulla erilaisia luontoselvityksiä, mutta ei varsinaista kasvillisuusselvitystä. Lentokenttäalueen lisäksi työhön sisältyi muutamia sen lähiympäristössä sijaitsevia alueita ja kiinteistöjä, joilta puuttuvat ajantasaiset kasvillisuutta koskevat inventointitiedot.

Lentokenttäalueen kasvillisuutta on niitetty tai leikattu vuosikymmenien ajan, mikä on ollut edellytys nykyisen kaltaisen kasvillisuuden kehittymiselle ja säilymiselle. Lentokentän ulkopuolisia viheralueita hoidetaan Helsingin kaupungin luonnonhoitosuunnitelmien mukaisesti.

Vuoden 2020 kasvillisuusselvityksessä inventoitiin Malmin kentän ja sen lähiympäristön kasvillisuus nykytilan dokumentoimiseksi sekä asemakaavatyön ja muun alueen kehittämisen lähtöaineistoksi. Tulosten perusteella voidaan alueen käyttöä suunnitella luontoarvot huomioiden ja myös arvioida asemakaavamuutosten vaikutuksia kasvillisuuteen ja luontotyypeihin.

Kasvillisuusselvitys tilattiin Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:ltä, jossa työstä ovat vastanneet biologit FM Esa Lammi ja FM Marko Vauhkonen.

2 TYÖN TOTEUTTAMINEN

Kasvillisuusselvitys tehtiin kuvaan 1 rajatuilla alueilla lukuun ottamatta osa-aluetta A, joka oli edelleen lentotoiminnan käytössä.

Työ aloitettiin esiselvityksellä, jossa koottiin lähtöaineisto, perehdyttiin siihen ja analysoitiin olemassa olevat tiedot. Lisäksi suunniteltiin tarkemmin maastotöiden toteuttaminen.

Kasvillisuusselvityksen maastotyöt tehtiin jaksolla 20.5.–27.8.2020. Kaikilla selvityskohteilla käytiin maastokauden aikana kaksi tai kolme kertaa. Ensimmäinen käynti tehtiin loppukeväällä–alkukesällä (kohteena ns. kevätaspektin lajit ja muut varhaiset kukkijat), toinen keskikesällä ja kolmas loppukesällä. Metsäkuvioille tehtiin pääsääntöisesti kaksi käyntikertaa ja muille kohteille kolme.

Kasvillisuusselvityksen osa-alueet (ks. kuva 2) jaettiin luonnonolojen ja kasvillisuuden perusteella pienempiin kuvioihin. Niiltä kartoitettiin luontotyyppejä, putkilokasvilajistoa ja kasvillisuuden nykytilaa (luonnontila, edustavuus ja ennallistamiskelpoisuus). Inventoinnissa kiinnitettiin huomiota kasvilajiston uhanalaisuuteen ja harvinaisuuteen, haitallisiin vieraslajeihin sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ja edistämiseen.

Maastossa rajattujen kuvioiden luontotyyppit on määritetty Kontulan & Raunion (2018) esittämän luokituksen mukaisesti. Perinnebiotooppien huomionarvoisten

putkilokasvien osalta on käytetty Kemppaisen (2017) esittämää Etelä-Suomen lajiluetteloa.

Kuvioille arvioitiin ja annettiin luonnontilaa ja luontotyyppin edustavuutta kuvaavat arvot seuraavasti:

Luonnontila: 3 = luonnontilainen, ei muutoksia, 2 = vähän heikentynyt, mutta ominaispiirteet säilyneet, 1 = heikentynyt ja 0 = täysin muuttunut tai tuhoutunut (ominaispiirteet hävinneet).

Edustavuus: 4 = erinomainen; kohde vastaa täysin määritelmäänsä ja siinä tavataan tyypille tunnusomaiset lajit sekä muut ominaispiirteet, 3 = hyvä; kohde on määritelmän mukainen ja siinä tavataan oleelliset tyypille tunnusomaiset lajit ja ominaispiirteet, 2 = merkittävä; kohde on jokseenkin määritelmän mukainen ja omaa joitakin tyypille tunnusomaisia lajeja ja ominaispiirteitä, 1 = ei merkittävä; kohde ei ole lainkaan tyypillinen eikä siinä esiinny juuri lainkaan tyypille tunnusomaisia lajeja ja ominaispiirteitä ja 0 = muu (ei luontotyyppiä).

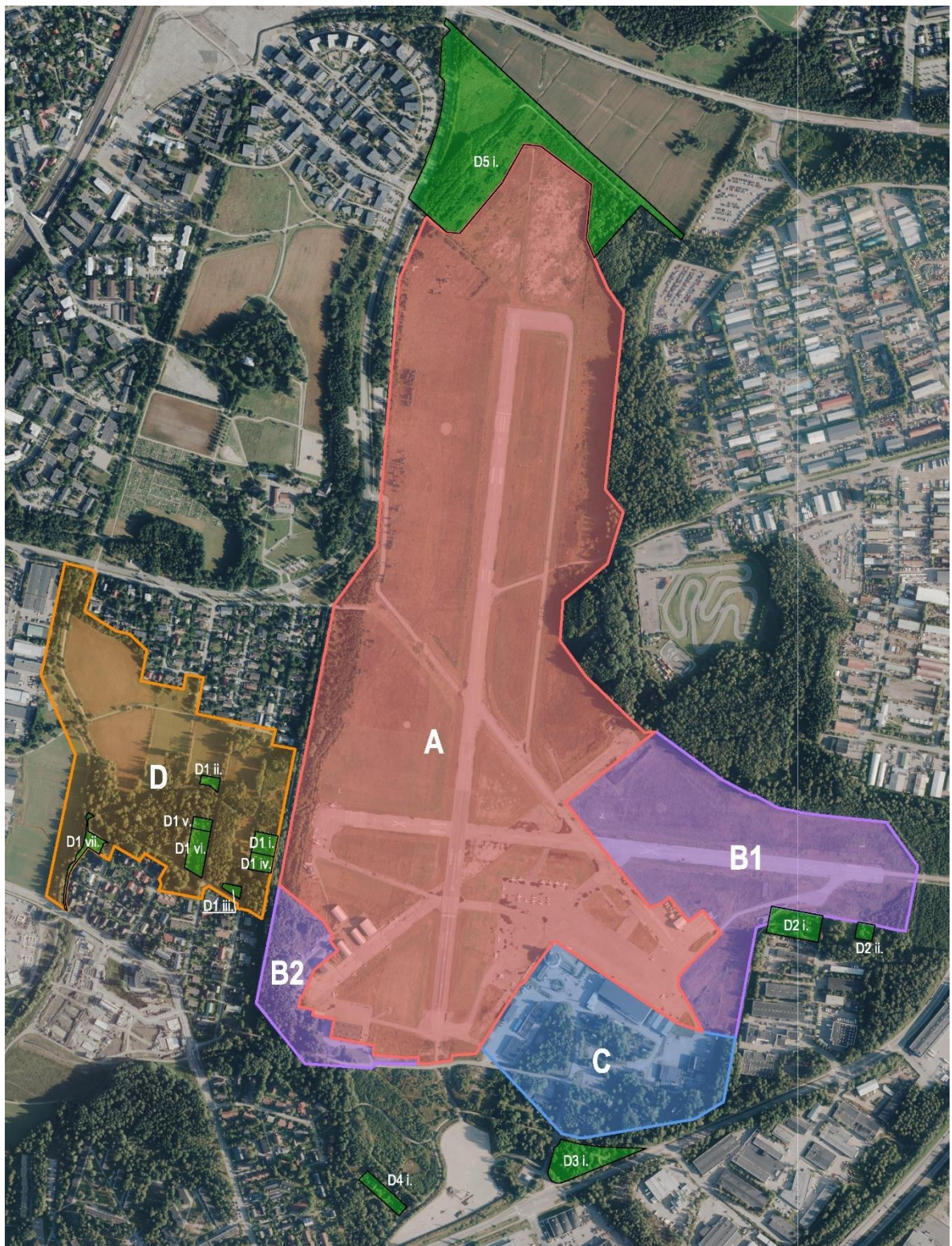

Kuva 1. Malmin lentokentän itäisen, käytöstä poistuneen kiitotien reunoille on parissa vuodessa kasvanut koirun taimia. Niittyalueen muu kasvillisuuskin on rehevöitymässä. Kuvassa näkyy keltaisena kukkivaa piennarmartaraa. Kuva on otettu osa-alueen B1 kuvioiden 16 ja 17 rajalta lounaaseen päin.

3 LUONNONOLOJEN JA KASVILLISUUDEN YLEISKUVAUS

Selvitysalue on jaettu osa-alueisiin kuvan 2 mukaisesti. Vuonna 2020 ei inventoitu osa-aluetta A, joka oli edelleen lentotoiminnan käytössä.

Huomionarvoisten kasvilajien (Hyvärinen ym. 2019, perinnebiotooppien osalta myös Kemppainen 2017) nimet on korostettu seuraavissa alaluvuissa **lihavoinnilla**.

Kuva 2. Kasvillisuus selvityksessä käytetty osa-aluejako. Lähde: Helsingin kaupunki.

3.1 Osa-alue B1

Osa-alue B1 sijaitsee Malmin lentokentän itäpäässä, käytöstä poistuneen kiitotien molemmin puolin. Lähes koko alue on erityyppisiä avoimia niittyjä. Osa-alueen pinta-ala on 15,97 hehtaaria ja sen kuvioiden sijainti ilmenee kuvan 3 kartasta.

Kuva 3. Osa-alueen B1 kuviot 1–20.

Kuvio 1, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,44 ha

Tuore suuruuhoniitty. Valtalajit ovat pelto-ohdake ja pietaryrtti. Muita runsaita lajeja ovat ahdekaunokki, nurmipuntarpää, juolavehnä, koiranputki, nurmilauha, hiirenvirna, käenleinikkiryhmän laji (*Ranunculus fallax* -ryhmä), niittysuolaheinä, rönsyleinikki, nurmihärkki, voikukat, maitohorsma, paimenmatara, hietakastikka, ketohanhikki ja siankärsämö.

Kuvio 2, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,19 ha

Tuoretta suuruuhoniittyä, jossa on kostean heinäniityn piirteitä. Valtalaji on nurmilauha. Lisäksi tavataan samoja lajeja kuin kuviolla 1, mutta niukempina. Muuta

kuvion 2 lajistoa ovat röyhyvihvilä, hevonhierakka, kirjo- ja peltopillike, pujo, oja-kärsämö, ruokohelpi, mesiangervo, pikkulaukku, heinätähtimö, punanata, valkoapila, karhunputki, harakankello, huopaohdake ja syysmaitiainen.

Kuvio 3, luonnontila: 2, edustavuus: 3, pinta-ala 0,25 ha

Tuore pienruohoniitty. Kenttäkerroksen valtalaji on kultapiisku. Lisäksi tavataan ahdekaunokkia, siänkärsämöä, särmäkuismaa, punanataa, karhun- ja koiranputkea, heinätähtimöä, niittysuolaheinää, paimenmataraa, huopakeltanoa, ketohärkkiä, kevätleinikkiryhmän lajia (*Ranunculus auricomus* -ryhmä), kissankelloa, aho-orkkia, kevättaskuruohoa ja ketohanhikkia.

Kuva 4. Kultapiiskun ja ahdekaunokin luonnehtimaa niittyä osa-alueen B1 kuviolla 3.

Kuvio 4, luonnontila: 1, edustavuus: 2, pinta-ala 1,20 ha

Tuoretta suurruohoniittyä, jossa on vahvasti kostean ruohoniityn piirteitä. Niityllä kasvaa jonkin verran kiiltopajua sekä etelä- ja pohjoispäissä hieman nuorta haapaa ja tuomea. Kuviolla on myös yksi pensas aitaorapihlajaa. Kenttäkerroksen lajeja ovat nurmilauha, pelto- ja huopaohdake, maitohorsma, hevonhierakka, karhunputki, vadelma, särmäkuisma, koiranputki, pietaryrtti, paimenmatara, sarjakeltano, ahdekaunokki, nurmipuntarpää, kevättaskuruoho, aho-orkki, metsäkorte ja syläjuuri.

Kuvio 5, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,18 ha

Aiemmin varastointiin käytettyä aluetta, jossa maaperää on muokattu. Joutomaa-lajistoa edustavat mm. pietaryrtti, siänkärsämö, nurmipuntarpää, ahusuolaheinä, hiirenvirna, peltokorte, pujo ja punanata.

Kuvio 6, luonnontila: 2, edustavuus: 3, pinta-ala 0,15 ha

Tuore pienruohoniitty. Matalakasvuisemman kuvion valtalajit ovat punanata ja ahdekaunokki. Muuhun lajistoon kuuluvat pikkulaukku, rätvänä, kissankello, poimulehdet, ketosilmäruoho, kalvassara, sian- ja ojakärsämö, nurmirölli, päivänkakkara, ahomatar, hiirenvirna ja aho-orvokki. Kuviolla kasvaa silmälläpidettävää kartioakankaalia.

Kuva 5. Näkymä osa-alueen B1 kuviolta 6 itään päin.

Kuvio 7, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,19 ha

Tuore heinäniitty. Valtalajit ovat nurmilauha ja nurmipuntarpää. Lisäksi tavataan peltopillikettä (runsas), pikkulaukkua ja rätvänää.

Kuvio 8, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,14 ha

Tuore heinäniitty. Kuviolla vallitsevat nurmipuntarpää ja hietakastikka. Muuta lajistoa ovat pelto-ohdake, piennarmatar, ahdekaunokki, hiirenvirna, ketohanhikki ja peltokorte.

Kuvio 9, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 1,31 ha

Tuore heinäniitty. Hietakastikka on pääosassa kuviota hyvin runsas. Lisäksi tavataan niittynurmikkaa, nurmipuntarpäätä, nurmirölliä, punanataa, siänkärsämöä, paimenmataraa, koiranputkea, syysmaitiaista, hevонhierakkaa, keltakannusruohoa, pelto-ohdaketta, voikukkaa, piennarpukinpartaa, niittysuolaheinää, poimulehtiä ja niittynätkelmää.

Kuvio 10, luonnontila: 1, edustavuus: 2, pinta-ala 0,58 ha

Vaikeasti luokiteltavaa kasvillisuutta, jossa on matalakasvuisten viihvilä-, heinä- ja saramerenrantaniittyjen piirteitä. Ilmeisesti alueelle tuotu pintamaa ja kiitotien aiempi suolaaminen ovat syynä useiden merenrantaniityille tyypillisten lajien menestymiseen kuviolla. Kenttäkerroksen lajeja ovat lampaannata, siankärsämö, nurmirölli, kissankello, valkoapila, nurmi- ja kalvaspiippo, juola-, kalvas-, jänön-, **hirssi**- ja **hernesara**, ketosilmäruoho, pikkulaukku, rätvänä, sarjakeltano, ketohanhikki, nyylähaarikko, syysmaitiainen ja rantaviihvilä. Kiitotien reunalle on kasvanut kiiltopajun ja koivun taimia sekä hieman komealupiinia. Vieraslajit: komealupiini.

Kuva 6. Matalakasvuista niittyä kiitotien reunalla osa-alueen B1 kuviolla 10.

Kuvio 11, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,17 ha

Karu pienruohoketo. Matalakasvuisen kedon lajeja ovat aho-orvokki, **hina**, kannerva, lampaannata, sarja- ja huopakeltano, kissankello, puna- ja valkoapila, rätvänä, nurmipiippo sekä sian- ja ojakärsämö. Komealupiinia kasvaa hieman kuvion reunalla. Vieraslajit: komealupiini.

Kuva 7. Hina on niukkaravinteisilla niityillä esiintyvä heinälaji.

Kuvio 12, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,32 ha

Tuore suurruohoniitty. Kuviolla vallitsevat mesiangervo ja koiranputki. Muuhun lajistoon kuuluvat komealupiini, karhunputki, nurmipuntarpää, nurmilauha, peltokorte ja rönsyleinikki. Vieraslajit: komealupiini.

Kuvio 13, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,48 ha

Tuore heinäniitty. Kasvilajistoa edustavat juolavehnä, nurmipuntarpää, nurmilauha, punanata, niittynurmikka, hietakastikka, ahdekaunokki, peltokorte ja ketohanhikki. Kiitotien läheisyydessä on hieman komealupiinia. Vieraslajit: komealupiini.

Kuvio 14, luonnontila: 1, edustavuus: 2, pinta-ala 0,50 ha

Kostea ruohoniitty. Kuvio on kosteapohjainen ja sille on kasvanut nuorta lehtipuustoa sekä kiiltopajua. Kenttäkerroksessa tavataan mesiangervoa, korpikaislaa, karhunputkea ja suo-orkkia. Kuvion reunalla on kasvusto **hirssisaraa**.

Kuvio 15, luonnontila: 1, edustavuus: 2, pinta-ala 0,22 ha

Tuore suurruohoniitty. Niittyalueen itäisin osa on alkanut pensoittua. Kasvistossa on samoja lajeja kuin viereisillä kuvioilla, mm. koiranputkea, mesiangervoa, nurmipuntarpäätä ja nurmilauhaa.

Kuvio 16, luonnontila: 1, edustavuus: 2, pinta-ala 0,46 ha

Vaikeasti luokiteltavaa kasvillisuutta, jossa on matalakasvuisten vihvilä-, heinä- ja saramerenrantaniittyjen piirteitä. Ilmeisesti alueelle tuotu pintamaa ja kiitotien aiempi suolaaminen ovat syynä useiden merenrantaniityille tyypillisten lajien menestymiseen kuviolla. Kiitotien reunalla tavataan paljon samoja lajeja kuin kuviolla 10 (ml. **hirssisara**). Lisäksi kasvistoon kuuluvat ahosuolaheinä ja vesisara.

Kuva 8. Kukkivia nyylähaarikoita.

Kuvio 17, luonnontila: 1, edustavuus: 2, pinta-ala 0,43 ha

Lähinnä karua pienruohoketoa. Kenttäkerroksen valtalaji on kissankello. Lisäksi tavataan lampaannataa, nurmirölliä, siankärsämöä, ahosuolaheinää, syysmaitiaista, huopakeltanoa, hiirenvirnaa, valkoapilaa, hietakastikkaa, ketohanhikkia, niukasti nyylähaarikkoa sekä virna- ja hirssisaraa.

Kuvio 18, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 1,81 ha

Tuore suurruohoniitty. Melko rehevän ja korkeakasvuisen niityn lajeja ovat juola-vehnä, nurmipuntarpää, niittynurmikka, koiranputki, voikukat, paimenmatara, niittyleinikki, keltaängelmä, nurmitädyke ja ahdekaunokki.

Kuvio 19, luonnontila: 2, edustavuus: 3, pinta-ala 4,21 ha

Tuore heinäniitty. Matalakasvuisempi, heinävaltainen (nurmipuntarpää, nurmilauha, punanata, niittynurmikka) niitty. Kasviston muita runsaita lajeja ovat niittysuolaheinä, kevättaskuruoho, voikukat, ahdekaunokki ja kissankello. Lisäksi tavataan paimen- ja piennarmataraa, hiirenvirnaa, keltakannusruohoa, kevätleinikki-ryhmän lajia (*Ranunculus auricomus* -ryhmä), koiranputkea, aho-orvokkia, piennarpukinpartaa ja aitovirnaa.

Kuva 9. Niittyä osa-alueen B1 kuviolla 19.

Kuvio 20, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,39 ha

Niittyalueen reunan muokattu kuvio, johon on rakennettu maa-aineksista penger. Kasvilajistoon kuuluvat mm. vadelma, nurmipuntarpää, juolavehnä, paimenmatar, pelto-ohdake ja pietaryrtti. Penkereellä kasvaa muutamia tertsuseljäpensaita. Vieraslajit: tertsuselja.

3.2 Osa-alue B2

Osa-alue B2 sijaitsee Malmin lentokentän lounaiskulmassa. Se on suurelta osin lehtipuuvaltaista metsää sekä lisäksi puuttomia joutomaa-, piha- ja niittyalueita. Osa-alueen pinta-ala on 3,45 hehtaaria. Kuvioiden sijainti ilmenee kuvan 10 kartasta.

Kuvio 1, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 1,15 ha

Kulttuurivaikutteista, todennäköisesti entiselle maatalousmaalle kehittyvää lehtoa. Puusto on varttunutta koivikkoa ja pohjoispäässä nuorta haapaa. Alikasvos on paikoin hyvin tiheä ja sen muodostavat vaahtera, pihlaja ja tuomi. Pensaskerroksessa tavataan tertsuseljaa, vadelmaa ja pohjoisosassa vähän lumimarjaa. Varsinkin kuvion pohjoisosassa on kohtalaisesti pieniläpimittaista lehtilahopuuta.

Kuvion kenttäkerroksen lajeja ovat nurmilauha, nurmipuntarpää, kyläkellukka, kevättähtimö, jänönsalaatti, syyläjuuri, sarjakeltano, rönsyleinikki, vuohen- ja koiranputki, vuorikaunokki, kevättaskuruoho, soreahiirenporras, metsäalvejuuri, maahumala, hietakastikka, nokkonen, maitohorsma, illakko ja linnunkaali. Tien reunalla kasvaa valkokarhunköynnöstä. Vieraslajit: tertsuselja, valkokarhunköynnös.

Kuva 10. Osa-alueen B2 kuviot 1–6.

Kuva 11. Nuoria haapoja osa-alueen B2 kuvion 1 pohjoisosassa.

Kuvio 2, luonnontila: 0, edustavuus: 1, pinta-ala 0,82 ha

Niitty- ja joutomaa-aluetta, jota käytetään lähinnä pysäköintiin ja varastointiin. Kuuluneimpien paikkojen lajeja ovat mm. pihatatar, piharatamo ja pihasaunio. Muilla paikoilla kasvistoon kuuluvat pelto-ohdake, pietaryrtti, koiranputki, nurmipuntarpää, paimenmatara, peltokanankaali, juolavehnä, hevонhierakka, hiirenvirna, voikukat, maitohorsma, siankärsämö, nurmiröllä, heinätahtimö, valko- ja alsikeapila sekä hoikkahopeahanhikki.

Kuvion länsireunalla on maa-aineksista rakennettu pengeri, jossa kasvaa pensaista viitapihlaja-angervoa, tertsuseljaa ja vadelmaa. Muuhun kasvistoon kuuluvat nurmipuntarpää, pelto-ohdake, valkokarhunköynnös, valkoapila, juolavehnä, keltakannusruoho, pietaryrtti, maitohorsma ja pujo. Vieraslajit: tertsuselja, valkokarhunköynnös, viitapihlaja-angervo.

Kuva 12. Näkymä osa-alueen B2 kuviolta 2.

Kuvio 3, luonnontila: 1, edustavuus: 0, pinta-ala 0,27 ha

Kuviolla on aiemmin ollut kaksi rakennusta, jotka on purettu pois lähiaikoina. Harvahkon puuston muodostavat koivu, raita ja haapa, pohjoisreunalla kasvaa lisäksi yksi mänty. Terttuselja on runsas pensaskerroksessa. Kuvion läpi virtaava oja tuo sille kosteutta. Kenttäkerroksessa tavataan mesiangervoa, metsäkortetta, vuohenputkea, korpikastikkaa, soreahiirenporrasta, kevättähtimöä, puistolemmikkiä, ahomansikkaa ja jänönsalaattia. Kuvion pohjoisreunalla on vähän valkokarhunköynnöstä. Vieraslajit: terttuselja, valkokarhunköynnös.

Kuvio 4, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,16 ha

Tuoreen kulttuurivaikutteisen lehdon valtapuuston muodostavat koivu ja kuusi. Lisäksi tavataan harmaaleppää, tuomea, raitaa ja pihlajaa sekä vaahteran taimia. Kuviolla on pari lahoavaa maapuuta. Pensaskerroksen lajeja ovat pohjanpunaherukka, vadelma ja koiranheisi. Kenttäkerroksessa vallitsee vuohenputki; lisäksi tavataan valkovuokkoa, metsäkortetta, ranta-alpia, kyläkellukkaa, jänönsalaattia, metsäälvejuurta, karhunputkea, soreahiirenporrasta ja ruokohelpiä.

Kuva 13. Lehtometsää osa-alueen B2 kuviolla 4.

Kuvio 5, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,60 ha

Hoidettua ja leikattua nurmikkoaluetta. Heinien lisäksi tavataan vähän valkoapila, voikukia, siankärsämöä ja poimulehtiä. Alueella kasvaa muutama istutettu vaahtera sekä koivu ja raita. Lisäksi kuviolla on kurturuusuistutus, jonka joukossa tavataan karhunputkea, kyläkellukkaa, maahumalaa, niittyleinikkiä, ahomataraa, mesiangervoa ja nurmitädykettä.

Kuvio 6, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,11 ha

Pieni tuoreen niityn kaistale, jonka lajistoon kuuluvat nurmipuntarpää, käenleinikiryhmän laji (*Ranunculus fallax* -ryhmä), paimenmatara, niitty- ja rönsyleinikki, voikukat, maahumala, koiranputki, hiirenvirna, ketohanhikki, pietaryrtti, rantaalpi ja aho-orvokki.

3.3 Osa-alue C

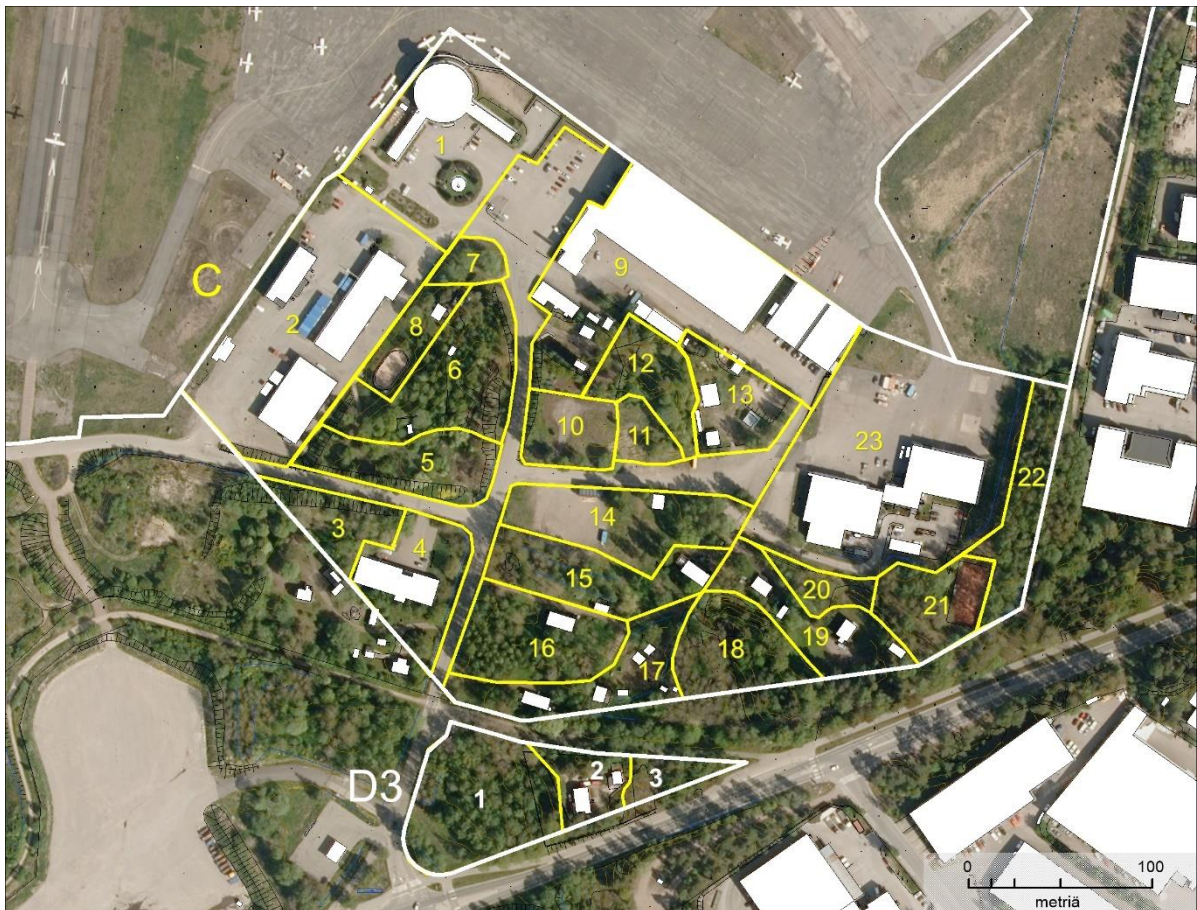
Osa-alue C sijaitsee Malmin lentokenttäalueen kaakkoisosassa. Siihen sisältyy paljon rakennettuja alueita sekä niihin rajautuvia metsiköitä. Osa-alueen pinta-ala on 10,55 hehtaaria. Kuvioiden sijainti ilmenee kuvan 14 kartasta.

Kuvio 1, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,75 ha

Entinen lentokentän terminaalirakennus piha-alueineen. Rakennuksen seinustoilla kasvaa norjanangervoa ja sinikuusamaa. Kapeilla nurmikkokaistaleilla tava-taan heinien lisäksi voikukkia, siankärsämöä, rönsyleinikkiä ja ketohanhikkia. Rakennuksen kaakkoon suuntautuvan siiven päässä kasvaa yksi vanha mongolian- ja yksi tataaripikkuvaahtera. Kuvion itäreunalla pysäköintialuetta rajaavat aitaorapihlajasta istutetut pensasaidat.

Terminaalirakennuksen eteläpuolella on pyöreä nurmikkoalue, jonka keskellä on suihkulähde. Suihkulähdettä ympäröivät kehäksi istutetut hurmehappomarjapensa-
saat. Lisäksi nurmikkoalueella on kolme kartiosinikuusta.

Kuvion lounaisreunalla kasvaneet poppelit on kaadettu ja tilalle on istutettu uudet taimet. Niiden kaikkien rungot ovat kuolleet, mutta osa on tehnyt juurivesoja. Istutusalueella kasvaa lisäksi voikukkia, siankärsämöä, pujoa, jauhosavikkaa, ukontatarta, pelto-ohdaketta, punanataa, paimenmataraa, nuokkurusokkia, peltosau-niota ja hentosavikkaa. Istutusalueen luoteispuolella lähellä kuvion länsirajaa kas-vaa pari pensasta terttuseljaa sekä kalliotuhkapensas.

Kuva 14. Osa-alueen C kuviot 1–23 sekä osa-alueen D3 kuviot 1–3.

Kuvio 2, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 1,10 ha

Rakennettu alue. Kuvion länsireunalla on lentokentän aitaa vasten kapea niitty-kaistale. Sen lajistoon kuuluvat juolavehnä, nurmilauha, koiranheinä, paimenmatar, siankärsämö, hiirenvirna, ahdekaunokki, hoikkahopeahanhikki, keltakannusruoho, pietaryrtti, pelto-ohdake, hevонhierakka, hietakastikka, kissankello, niittynurmikka, puna- ja valkoapila, voikukat sekä syysmaitiainen.

Kuvio 3, luonnontila: 1, edustavuus: 2, pinta-ala 0,19 ha

Kulttuurivaikutteista lehtomaista metsää. Metsikön varttuneen puuston muodostavat haapa ja koivu sekä pari kuusta. Alikasvoksena on lisäksi pihlajaa ja tuomea. Kenttäkerroksessa esiintyy vuohenputkea, koiranheinää, nokkosta, kyläkellukkaa, valkovuokkoa, valkopeippiä, koiranputkea, kevättähtimöä, ahomansikkaa, nuokkuhelmikkää, karhunputkea ja lehtonurmikkää. Tien reunalla kasvaa yksi kiiltotuhkapensas.

Kuvio 4, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,33 ha

Suomen Ilmailuliiton toimistorakennus piha- ja pysäköintialueineen. Tontin itäreunalle tien varteen on istutettu rivi metsälehmuksia.

Kuvio 5, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,31 ha

Puoliavoin kuvio, jonka reunoilla kasvaa nuorehkoa vaahteraa, tuomea, haapaa ja pihlajaa. Ilmeisesti entisen pihapiirin viljelyjäänteinä tavataan pihasyreeniä ja juhanrususua sekä suopayrttiä. Kuvion avoimet laikut ovat heinävaltaisia (nurmipuntarpää, niittynurmikka, koiranheinä, nurminata). Muuta lajistoa ovat voikukat, pietaryrtti, koiranputki, nurmitädyke, kevättähtimö, maitohorsma, valkoapila, aivotirna, piennarmatar, ahdekaunokki ja komealupiini. Kuvion pohjoisreunalla on masto. Vieraslajit: komealupiini.

Kuvion itä-kaakkoisosassa on kaivettu esiin vanhoja puolustusrakenteita. Maa-aineksia on kasattu rinteelle, jonka valtalajina on tästä johtuen peltokanankaali. Muuta kasvistoa edustavat valkopeippi, vuohen- ja koiranputki, nurmipuntarpää ja koiranheinä.

Kuvio 6, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,49 ha

Kuvion itäreunalla on kaivettu esiin vanha juoksuhauta, jonka alueelta on kaadettu puustoa. Muu osa kuviosta kasvaa puustoltaan varttunutta metsää: koivua, pihlajaa ja raitaa sekä pohjoispäässä mäntyä. Alikasvoksena on vaahteraa ja tuomea sekä pensaskerroksessa taikinamarjaa, koiranheittä ja vadelmaa. Kasvillisuus on kulttuurivaikutteista tuoretta lehtoa. Kenttäkerroksen lajeja ovat nurmitädyke, kevättähtimö, lehtoarho, nuokkuhelmikkä, voikukat, valkovuokko, vuohenputki, sormisara, metsäkastikka, kevätpiippo, kielo, kultapiisku, lehto- ja maitohorsma, metsäorvokki ja aivotirna.

Kuvio 7, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,08 ha

Kulttuurivaikutteista lehtomaista metsää. Kuvion varttunut puusto on harvahkoa ja sen muodostavat haapa, raita ja koivu. Kenttäkerroksen lajeja ovat koiranheinä, nurminata, särmäkuisma, voikukat, nurmitädyke, aitovirna, niittynätkelmä, hieta-kastikka, heinäratamo, vuohenputki, valkovuokko, nurmirölli, harakankello, hiirenvirna ja metsäapila.

Kuvio 8, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,16 ha

Kuvion lounaisosassa on pieni jääkiekkokaukalo. Muu osa kuviosta on omakotitalon piha-aluetta. Puustona on nuorehkoja koivuja sekä yksi tammi. Istutuksina todettiin mm. vadelma- ja herukkapensaita, alppiruusu ja musta-aroniaa. Ruohovartisista kasveista kirjattiin ylös lehtoakileija, litulaukka ja varjolilja.

Kuvio 9, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 1,22 ha

Lähes kokonaan rakennettua aluetta. Kuvion pohjoisosassa on entinen hangaari-rakennus, jonka länsiseinustalla kasvaa istutettuna vähän kurtturuusua. Kuvion lounaisosassa oleva pieni mäenrinne on aidatulla alueella, eikä sitä päästy inventoimaan tarkemmin.

Kuvio 10, luonnontila: 1, edustavuus: 2, pinta-ala 0,19 ha

Kalliomäki, jonka avoimella laella on sorapintainen pysäköintialue tms. pieni kenttä ja sen ympärillä kallioketoa, joka on rehevöitynyt. Kasvistoon kuuluvat hento- ja tanakkahopeahanhikki, saksanhanhikki, pelto-orvokki, pietaryrtti, painmenmatara, ahdekaunokki, ahosuolaheinä, kevättaskuruoho, aho-orvokki, siankärsämö, piennarpukinparta, tahmavillakko, syysmaitiainen, keltakannusruoho, kissankello, koiranheinä, nurmipuntarpää, puna- ja lampaannata sekä niittynurmikka. Kallion ympärillä kasvaa lähinnä nuorehkoja koivuja.

Kuva 15. Osa-alueen C kuvion 10 kallioketoa alkukesän asussaan.

Kuvio 11, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,09 ha

Tuoretta heinäniittyä, joka on rehevöitynyt. Lajistoa ovat mm. koiranheinä, nurmipuntarpää, niittynurmikka ja juolavehna sekä valkopeippi, pelto-ohdake, voikukat ja paimenmatara. Kuvion eteläosassa on mäenrinne, johon on ilmeisesti läjitetty maa-aineksia. Lajistoon kuuluvat em. lisäksi seittitakiainen, lehtoakileija, vuorikaunokki ja valkokarhunköynnös sekä kuvion itäreunalla rusopajuangervo. Vieraslajit: valkokarhunköynnös, rusopajuangervo.

Kuvio 12, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,23 ha

Metsikön mäntyvaltainen puusto on harvahkoa. Lisäksi tavataan koivua ja haapaa sekä alikasvoksena pihlajaa, haapaa ja vaahteraa. Lehtomaisen kankaan kenttäkerroksessa esiintyvät kielo, ahomansikka, nuokkuhelmikkä, metsäapila, metsäkastikka, mustikka, lillukka, lehtonurmikka, metsäimarre, valkovuokko ja syyläjuuri.

Kuvion keskellä on pieni heinävaltainen aukio, jossa kasvaa lisäksi aho-orvokkia, rätvänää ja kevättähtimöä. Pienen kalliopaljastuman reunalla tavataan haurasloikka, kivikkoalvejuurta, kalliokieloa ja isomaksaruohoa.

Kuvio 13, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,25 ha

Rakennettua aluetta, jossa on pihapuina muutamia mäntyjä. Leikattua nurmikkaa sekä piennar- ja joutomaalajistoa (mm. ketohanhikki, siankärsämö, niittysuolaheinä, pietaryrtti, valkoapila).

Kuvio 14, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,42 ha

Kuvion länsipäässä on hiekkakenttä. Sen itäpuolella eli kuvion keskiosassa on avoin tuoreen niityn laikku. Lajistoon kuuluvat nurmipuntarpää, koiranputki, voikukat, poimulehdet, nokkonen, vuohenputki, pujo, hevонhierakka, valkopeippi, maitohorsma, koiranheinä, pelto-ohdake, niittyleinikki sekä hiiren- ja aitovirna. Kuvion pohjoisreunalla on pieni siilo, jonka vieressä on kuivempi ketomainen laikku. Sen kasvistoa ovat hentohopeahanhikki, ahosuolaheinä, karvaskallioinen ja ketotädyke.

Kuvion itäpäässä on pieni metsikkö, joka on puustoltaan varttunutta koivikkoa. Sekapuuna kasvaa muutama haapa, raita ja vaahtera; lisäksi alueella on haapavesakkoa. Metsikkö on puustoutunutta entistä niittyä, jossa niittylajeja on kyennyt säilymään harvahkon puuston vuoksi. Kenttäkerroksen valtalaji on niittynurmikka. Muuta lajistoa ovat ahomansikka, niittyleinikki, paimenmatara, pietaryrtti, koiranheinä, voikukat, hiirenvirna, kevätpiippo, ojakärsämö, karhunputki ja särmäkuisma.

Kuvio 15, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,36 ha

Kulttuurivaikutteista, ilmeisesti entiselle maatalousmaalle kasvanutta metsää. Kuviolla kasvaa varttunutta haapaa ja koivua. Alikasvoksena tai pienpuustona on tuomea, raitaa ja haapaa. Kenttäkerros on heinävaltainen (koiranheinä, niittynurmikka, nurmipuntarpää, lehtonurmikka, hieta- ja metsäkastikka). Muuhun lajistoon kuuluvat valkovuokko, pikkutalvikki, nurmitädyke, jänönsalaatti, niittyleinikki, karhunputki, kalvassara, aitovirna, kalvaspiippo, kiolo, voikukat, ahomansikka ja kultapiisku. Komealupiinia on niukasti. Vieraslajit: komealupiini.

Kuvio 16, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,38 ha

Kulttuurivaikutteista, ilmeisesti entiselle maatalousmaalle kasvanutta metsää. Kuvion länsiosassa kasvaa varttunutta koivua sekä vähän kuusta ja haapaa. Muu osa kasvaa harvahkoa haapaa, koivua ja raitaa. Alikasvoksena tai pienpuustona tavataan harmaaleppää, haapaa ja pihlajaa. Kuviolla olevan piha-alueen reunoilla kasvaa pihasyreeniä ja terttuseljaa.

Kenttäkerroksen lajeja ovat vuohenputki, valkopeippi, koiranputki, nurmitädyke, kyläkellukka, voikukat, koiranheinä, poimulehdet, hevонhierakka, valkoapila, keltamo, maahumala, peltokorte, jänönsalaatti, nokkonen, syyläjuuri, pelto-ohdake, puistolemmikki, tylppälehtihierakka, pietaryrtti ja niittyleinikki. Vieraslajit: terttuselja.

Kuvio 17, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,33 ha

Piha-alue rakennuksineen. Puustona on joitakin lehtipuita, lähinnä koivuja. Aluskasvillisuudessa tavataan samaa lajistoa kuin kuviolla 16. Asuinrakennus ei ole enää käytössä, minkä vuoksi kasvillisuus on hoitamattomana rehevöitynyt ja korkeakasvuisemmat lajit vallitsevat. Kuviolla tavattiin myös litulaukkaa, kanadanpiiskua ja rohtoraunioyrttiä. Vieraslajit: kanadanpiisku, rohtoraunioyrtti.

Kuvio 18, luonnontila: 2, edustavuus: 3, pinta-ala 0,31 ha

Kulttuurivaikutteista tuoretta lehtoa. Mäen rinteeltä on kaadettu puustoa ja kaivettu esiin vanhoja puolustusrakenteita. Mäen laella kasvaa vanhaa männikköä sekä nuorta pihlajaa, tuomea ja vaahteraa. Kuvion länsiosassa on varttunutta haavikkoa, jossa esiintyy alikasvoksena samoin pihlajaa, tuomea ja vaahteraa. Kenttäkerroksen valtalajeja ovat koko kuvion alueella kielo ja vuohenputki. Muuta lajistoa ovat valkovuokko, rönsyleinikki, koiran- ja karhunputki, nokkonen, kyläkellukka, lehtoarho, metsäkurjenpolvi, keltamo ja jänönsalaatti.

Kuva 16. Lehtoa osa-alueen C kuvion 18 länsiosassa.

Kuvio 19, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,31 ha

Piha-alue rakennuksineen. Ei mainittavia istutuksia tai koristekasveja lukuun ottamatta kuvion luoteisreunalla kasvavaa kookasta palsamipoppelia.

Kuvio 20, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,10 ha

Kuvion länsiosassa on pieni metsikkö, jonka harvahkon puuston muodostavat haapa, koivu, raita ja yksi kuusi. Haapavesakkoa on runsaasti. Lehtomaisen kannaan kenttäkerroksessa kasvaa vuohenputkea, valkovuokkoa, ahomansikkaa, koiranheinää, voikukkia ja maitohorsmaa.

Kuvion itäosassa on asuintalon pohjoispuolinen kalliopaljastuma. Sen rinteiden lajistoa ovat keto-orvokki, isomaksaruoho, kivikkoalvejuuri, tuoksusimake, nurmitädyke ja ahomansikka. Piha-alueen rehevöityneellä reunalla kasvaa heinien lisäksi koiranputkea.

Kuvio 21, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,26 ha

Metsikön puustona on varttunutta koivua ja haapaa. Alikasvoksena tai pienpuustona on haapaa, pihlajaa ja tammen taimia. Lehtomaisen kankaan aluskasvillisuuden muodostavat valkovuokko, nuokkuhelmikkä, vuohenputki, kultapiisku, lil-lukka, maitohorsma, lehtonurmikka, vadelma, nokkonen, ojakellukka, niittynätkelmä, aitovirna, poimulehdet, nurmitädyke, voikukat, kevätpiippo, särmäkuisma, soreahiirenporras, metsäimarre, mesiangervo ja mustikka. Kuvion itäreunalla on tenniskenttä. Kentän pohjoispäähän kuvioiden rajalle on istutettu rivi tammia.

Kuvio 22, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,28 ha

Kulttuurivaikutteista lehtomaista metsää. Kuviolla kasvaa varttunutta koivua, haapaa ja harmaaleppää. Alikasvos on tiheää ja sen muodostavat tuomi ja pihlaja. Pensaskerroksessa tavataan puna- ja mustaherukkaa. Kenttäkerroksen lajeja ovat metsäkorte, ahomansikka, voikukat, kyläkellukka, kultapiisku, kielo, valkovuokko, maitohorsma ja soreahiirenporras.

Kuvio 23, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 1,41 ha

Rakennettu alue (pelastuslaitos).

3.4 Osa-alue D

Osa-alue D sijaitsee Malmin lentokentän länsipuolella. Sen pohjoisosassa on pääasiassa peltoja ja eteläosassa entisille maatalousmaille kehittyneitä metsiköitä. Osa-alueen D kuvioiden sijainti ilmenee kuvan 17 kartasta. Alueen sisällä on muutamia rakennettuja tontteja, jotka käsitellään alaluvussa 3.5 (osa-alueet D1). Osa-alueen pinta-ala on 16,0 hehtaaria (ilman osa-alueita D1).

Kuvio 1, luonnontila: 1, edustavuus: 1, Longinojan osalta 2, pinta-ala 1,36 ha

Kuvion pohjoispäässä, kevyen liikenteen väylän molemmin puolin, on puustoutunut niittyä. Puustona on nuorta haapaa, vaahteraa, raitaa ja koivua sekä tuomea ja kiiltopajua. Aluskasvillisuuden lajeja ovat mesiangervo, nokkonen, pelto-ohdake, valkopeippo, litulaukka, metsäkorte, korpikastikka, paimenmatara, juolavehnä, sarjakeltano, koiran- ja vuohenputki, nurmipuntarpää, voikukat, niittynurmikka ja aitovirna. Komealupiinia ja valkokarhunköynnöstä on niukasti.

Kuvion läpi virtaa Longinoja. Ojan ja sen reunojen kasvistoon kuuluvat kuvion pohjoisosassa korpikaisla, silmälläpidettävä **vankkasara**, terttu- ja ranta-alpi, luhtalemmikki, ratamosarpio, rohtoraunioyrtti ja punakoiso.

Kuvion keskivaiheilla Longinojan länsirannalla on edelleen puustoa (edellä mainittujen lisäksi halavaa). Ojan itärannalla on puuton niittylaikku. Sen kasvilajistoon kuuluvat nurmipuntarpää, koiranputki, pietaryrtti, paimenmatara, vuohenputki, voikukat, pelto-ohdake, linnunkaali, nokkonen, rönsyleinikki, juolavehnä, niittynurmikka, aitovirna ja niukkana esiintyvä kanadanpiisku. Tällä jaksolla ojassa kasvaa silmälläpidettävää **ojatädykettä**, terttualpia, ratamosarpiota, katkeratarta,

suovehkaa, vähän järviruokoa (ojan kaarteiden kohdalla) sekä lajilleen määrittämätöntä steriiliä palpakkoa. Jättipalsamia ja korpikastikkaa esiintyy ojan reunoilla monin paikoin.

Kuvion eteläpäässä ojan länsirannalla kasvaa tiheä pajukko. Pajukon länsipuolella on niittykaistale, jossa tavataan edellisessä tekstikappaleessa lueteltua lajistoa. Longinojassa kasvaa tällä jaksolla lajilleen määrittämätöntä steriiliä palpakkoa, suovehkaa, niukasti keltakurjenmiekkää ja eteläpäässä järviruokoa. Jättipalsamia esiintyy edelleen paikoin ojan reunoilla.

Vieraslajit: kanadanpiisku, rohtoraunioyrtti, valkokarhunköynnös, komealupiini, jättipalsami.

Kuva 17. Osa-alueen D kuviot 1–24 sekä osa-alueet D1.

Kuvio 2, luonnontila: 1, edustavuus: 1, Longinojan osalta 2, pinta-ala 1,40 ha

Kuvion läpi kulkee pohjois–eteläsuuntainen kevyen liikenteen väylä, jonka reunalle on istutettu kynäjalavia. Sen länsipuolella on heinien ja voikukkien vallitsema maisemapelto. Pellon muuhun lajistoon kuuluvat mm. peltokorte, puna-apila, koiranputki, paimenmatara ja niittynätkelmä.

Kevyen liikenteen väylän itäpuolella virtaa Longinoja. Kuvion pohjoispäässä sen varrella kasvaa huonokuntoista pajukkoa. Itse ojassa tavataan suovehkaa, punakoisoa, korpikaislaa ja vähän järviruokoa. Ojan reunoilla kasvaa jättipalsamia.

Etelämpänä Longinojaa reunustaa puusto (koivu, haapa, kuusi, raita, pihlaja, vaahtera, tuomi; kuvion eteläpäässä hopeasalava). Ojan reunoilla kasvaa mesiangervoa, ranta-alpia ja korpikastikkaa. Longinojassa tavataan niukasti järvikortetta, mutta muu vesikasvillisuus puuttuu lukuun ottamatta keltakurjenmiekkaa aivan kuvion eteläpäässä. Kuvion eteläosassa ojavarren molemmiin puolin on laajat kasvustot mökinpajuangervoa. Kevyen liikenteen väylän pientareella on hieman komealupiinia.

Vieraslajit: mökinpajuangervo, komealupiini, jättipalsami.

Kuvio 3, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,39 ha

Kuvion puustona on varttunutta haapaa, koivua ja kuusta. Alikasvoksena tai pienpuustona on lisäksi tuomea, vaahteraa, pihlajaa ja tammen taimia. Kuviolla on muutamia koivumaapuita ja -pötkelöitä.

Kulttuurivaikutteisen tuoreen lehdon kenttäkerroksen lajeja ovat kyläkellukka, illakko, mesiangervo, kiolo, koiranputki, maahumala, kevättähtimö ja lehtonurmikka. Longinojan itäreunalla on pieni puoliavoin niittymäinen laikku, jossa tavataan nurmipuntarpäätä, juolavehnää, maitohorsmaa, ojakärsämöä, peltokortetta, sarjakeltanoa ja terttuseljaa.

Kuvion eteläosassa on nähtävillä merkkejä entisestä pihapiiristä (mm. kivijalka, kaivo ja erilaista jätettä). Viljelyjäänteinä tavataan pihasyreeniä, lumimarjaa, karviaista, punaherukkaa ja suikeroalpia. Entisellä piha-alueella kasvaa järeä tammi, kaksi mäntyä sekä kookas vaahtera ja (arkangelin)lehtikuusi.

Vieraslajit: terttuselja.

Kuva 18. Kulttuurivaikutteista lehtoa osa-alueen D kuviolla 3.

Kuvio 4, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 3,61 ha

Viljelykäytössä oleva pelto. Kevyen liikenteen väylän reunalle on istutettu kynäjalavia.

Kuvio 5, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,25 ha

Pellon ja asutuksen välinen kapea, kulttuurivaikutteinen metsikkö. Puustona on koivua, raitaa, haapaa, tuomea, pihlajaa ja kiiltopajua. Kenttäkerros on aukkoinen, mutta monilajinen: peltokorte, vuohenputki, kyläkellukka, puistolemmikki, maitohorsma, valkopeippi, rohtoraunioyrtti, koiranputki, nurmipuntarpää, illakko, komealupiini, paimenmatara, sinivuokko, keltamo, pujo, voikukat, nokkonen, pietaryrtti, syyläjuuri, lillukka, kielo, käenleinikkiryhmän laji (*Ranunculus fallax* -ryhmä) sekä aitovirna. Vieraslajit: rohtoraunioyrtti, komealupiini.

Kuvio 6, luonnontila: 0, edustavuus: 1, pinta-ala 2,07 ha

Maisemapeltoa, jossa vallitsevat nurmipuntarpää, juolavehna, niittynurmikka, koiranheinä, pietaryrtti ja voikukat. Muuta lajistoa edustavat rönsyleinikki, paimenmatara, koiranputki, peltokorte, vuohenputki ja nurmitädyke.

Kuva 19. Maisemapeltoa (osa-alue D, kuvio 6).

Kuvio 7, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,38 ha

Kuvion pohjoisreunalla kasvaa ryhmä kuusia. Niiden eteläpuolella olevalle avoimelle alueelle on levinnyt pajuangervoja. Paikalle on tuotu runsaasti puutarhajättä.

Kuvion eteläpuoliskossa kasvaa nuorta lehtipuustoa: tuomea, pihlajaa, haapaa ja vaahteraa. Kulttuurivaikutteiden lentomaisen metsikön kenttäkerroksen lajeja ovat vuohen- ja koiranputki, koiranheinä, voikukat, niittynurmikka, nurmipuntarpää ja kyläkellukka. Auertien jatkeen itäreunalla kasvaa hieman komealupiinia. Vieraslajit: pajuangervot, komealupiini.

Kuvio 8, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,53 ha

Pieni jalkapallokenttä ja sitä ympäröivät niittyalueet. Itse kenttä on niitetty ja heinävaltainen. Ympäröivillä avoimilla niityillä tavataan mm. nurmipuntarpää, koiranputkea, maitohorsmaa, vadelmaa, paimenmataraa, pietaryrttiä, nurmitädykettä ja komealupiinia. Pallokentän lounaiskulmassa on leikattu ja jyrsitty ruusupensaikko (tn. kiiltoisuus tai carolinanruusua).

Kuvion koillisosa erottuu kasvustoltaan muista alueista. Heinävaltaisen niityn muuta lajistoa ovat illakko, pietaryrtti, paimenmatara, voikukat, komealupiini ja koiranputki. Huomiota herättää laaja kasvusto steriiliä asteria, tn. elokuunasteria. Alueella on useita tertsuseljapensaita ja Elovalkeantien reunalla tarhaomenapuu.

Vieraslajit: tertsuselja, komealupiini.

Kuvio 9, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,35 ha

Entinen pihapiiri, jota ympäröi muutama vanha koivu. Nuorempa puustona on raitaa, pihlajaa, kuusta, koivua, vaahteraa ja tammea. Viljelyjäänteinä esiintyvät pihasyreeni, karviainen ja tarhaomenapuu. Tuoreemman puutarhajätteen mukana kuviolle ovat levinneet ukkolaukka ja puistolemmikki. Muita kenttäkerroksen lajeja ovat keltamo, koiranheinä, aitovirna, vuohen- ja koiranputki, nurmitädyke, kyläkellukka, voikukat, maitohorsma, karhunputki, nurmilauha, niittynurmikka, pietaryrtti ja kiolo. Kuvion eteläosassa kasvaa juhannusruusua kevyen liikenteen väylän reunalla. Kuvion koilliskulmassa on niityn reunalla kasvava tuhkapajupensaikko.

Kuvio 10, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,12 ha

Kuvion puustona on nuorta haapaa ja alikasvoksena tuomea. Pohjoispäässä on kasvusto mökinpajuangervoa. Kulttuurivaikutteisen lehtomaisen metsikön kenttäkerroksessa tavataan nurmipuntarpäätä, lehtonurmikkaa, kyläkellukkaa, nurmitädykettä, paimenmataraa, karhunputkea, pietaryrttiä ja koiranputkea. Vieraslajit: mökinpajuangervot.

Kuvio 11, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,34 ha

Puuton kuvio, jonka pohjoisosa on mökinpajuangervon vallitsema. Lisäksi tavataan muutama pihasyreeni. Kuvion eteläosassa on yhtenäinen kasvusto viitapihlaja-angervoa sekä terttuseljapensaita. Kuvion poikki vievän polun varrella on kaipa, nurmipuntarpään vallitsema niittyjuotti. Sen muuta lajistoa ovat suopayrtti, valkokarhunköynnös, maitohorsma ja komealupiini. Vieraslajit: mökinpajuangervo, terttuselja, viitapihlaja-angervo, valkokarhunköynnös, komealupiini.

Kuva 20. Angervopensaiden vallitsema kuvio 11 osa-alueella D.

Kuvio 12, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,19 ha

Metsikön puustona on nuorta haapaa ja yksi varttunut kuusi. Alikasvoksena esiintyy tuomea, vaahteraa ja pihlajaa. Kulttuurivaikutteisen lehtomaisen metsikön kenttäkerroksen kasveja ovat keltamo, kyläkellukka, metsäkorte, niittynurmikka ja valkovuokko. Kuvion eteläreunalla on kasvusto mökinpajuangervoa. Vieraslajit: mökinpajuangervo.

Kuvio 13, luonnontila: 1, Lentokentänojan osalta 2, edustavuus: 1, Lentokentänojan osalta 2, pinta-ala 0,83 ha

Lentokentänoja laskee idästä länteen ja yhtyy Longinojaan. Yhtymäkohdan itäpuolella on tällä kuviolla ojassa kasvusto viiltosaraa. Varsinaista vesikasvillisuutta edustaa ainoastaan purovita, jota on ojassa runsaasti monin paikoin. Lisäksi Lentokentänojan ojan varrella tavataan useassa paikassa pajuangervoa, viitapihlaja-angervoa ja valkokarhunköynnöstä.

Kuvion itäosaan on rajattu mukaan ojaan reunustavat nuoret lehtimetsät. Lentokentänojan pohjoispuolella kasvaa nuorta ja tiheää pihlajaa sekä koivua. Aluskasvillisuutena on tertsuselman taimia, vadelmaa, kieloa, keltamo, nurmilauhaa, kyläkellukkaa, kevättaskuruohoa, koiranputkea, lehtonurmikkaa, karhunputkea, linnunkaalia ja rönksyleinikkiä. Ojan eteläpuolella puusto on nuorta koivua ja raitaa. Kenttäkerroksen lajeja ovat nurmipuntarpää, lehtonurmikka, vuohenputki, vadelma, maitohorsma, rönksyleinikki, nurmilauha, ranta-alpi ja koiranputki.

Elovalkeantien itäpuolella kasvillisuus eroaa hieman edellä kuvatussa. Puuston muodostavat koivu, raita ja tuomi, lisäksi tavataan kiiltopajua, tertsuseljaa, punaherukkaa, vaahteran taimia ja tien reunalla siperianhernepensasta. Ruoholajistoon kuuluvat vuohenputki, valkovuokko, karhunputki, nurmilauha ja kevättähtimö. Kuvion metsiköt ovat kulttuurivaikutteisia ja lehtomaisia.

Vieraslajit: pajuangervot, viitapihlaja-angervo, valkokarhunköynnös, tertsuselja.

Kuva 21. Lentokentänojaassa kasvaa paikoin pullosaraa (osa-alue D, kuvio 13).

Kuvio 14, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 1,10 ha

Kuvion lounaiskulmaan ulottuu entinen piha-alue, jota on kuvattu osa-alueen D1 vii (ks. alaluku 3.5.7) kohdalla. Kuvion 14 puolella tavataan pihan viljelyjäänteinä tai -karkulaisena isotalviota.

Kuvion kasvillisuus on pääasiassa eriasteisia lehtojen sukkessiovaiheita. Länsipään puustona on varttunutta koivua, raitaa, vaahteraa ja pajuja. Aluskasvillisuuden muodostavat vuohenputki, mesiangervo, ranta-alpi, vadelma, maitohorsma, nurmipuntarpää, kyläkellukka, viita- ja korpikastikka sekä soreahiirenporras. Puustois- sen alueen koillispuolella on pieni puuton laikku, jossa vallitsevat maitohorsma ja vadelma; lisäksi tavataan terttuseljaa.

Kuvion keskivaiheilla kasvaa hyvin kookas hopeasalava. Se on ilmeisesti ollut aikoi- naan pihapuu, sillä salavan ympäristössä tavataan monia viljelyjäänteitä: ru- sopajuangervoa, pihasyreeniä, mustaherukkaa, juhannusruusua, neuvoksenruu- sua sekä määrittämätöntä kukkimatonta ruusua. Muuta kulttuurikasvistoa edus- tavat illakko, valkopeippi ja maahumala sekä mahdollisesti myös paikalla kasvava taikinamarja. Hopeasalavan itä-kaakkoispuolella on pieni aukea, jossa kasvaa mai- tohorsmaa, vuohenputkea, mesiangervoa, illakkoa, valkopeippiä ja niukasti ko- mealupiinia.

Kuvion muiden osien puustona on nuorta koivua, raitaa, vaahteraa ja pihlajaa. Aluskasvillisuutena on nurmipuntarpäätä, illakkoa, vuohenputkea, soreahiiren- porrasta, metsäalvejuurta, kevättaskuruohoa, nurmilauhaa, maitohorsmaa, mesi- angervoa, rönsyleinikkiä, kieloa ja kyläkellukkaa. Pensaista tavataan terttuseljaa, kiiltopajua, vadelmaa ja näsiää. Kuvion itäosa on laajalti täyttömaata.

Vieraslajit: rusopajuangervo, terttuselja, komealupiini.

Kuva 22. Näkymä osa-alueen 4 kuvion 14 länsiosasta.

Kuvio 15, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,27 ha

Puustona on varttunutta haapaa sekä lisäksi kuusta, raitaa, pihlajaa, tuomea, savelia, tammi, mänty ja metsälehmus. Pensaskerroksessa tavataan katajaa, näsiää, tammen taimia, lumimarjaa, isotuomipihlajaa ja viitapihlaja-angervoa.

Kuvion keskiosassa kasvaa hyvin runsaasti suikeroalpia, joka on kenttäkerroksen valtalaji. Muuhun kasvistoon kuuluvat mm. kielo, lehtonurmikka, idänsinililja ja oravanmarja. Kostean painanteen lajistoa ovat korpikastikka, keltakurjenmiekka, mesiangervo, kotkansiipi ja ruokohelmi. Osa lajeista on todennäköisesti istutusalkuperää. Kuvion itäosassa on aikoinaan ollut rakennus, mistä kertovat perustusten jäänteet ja tienvarren kuusiaidanne. Viljelyjäänteinä tavattava ukkomansikka on runsas.

Vieraslajit: viitapihlaja-angervo, isotuomipihlaja.

Kuvio 16, luonnontila: 0, edustavuus: 1, pinta-ala 0,13 ha

Entinen piha-aukea, jonka reunoilla kasvaa hopeasalavia, vaahteroita ja tuomia. Kuvion länsireunalla on kuusten ja vaahteroiden muodostama kujanne. Pensaista tavataan pihasyreeniä, tertsuseljaa ja vadelmaa. Kenttäkerroksen valtalaji on vuo-
henputki; lisäksi lajistoon kuuluvat nurmipuntarpää, koiranputki, kyläkellukka ja valkokarhunköynnös. Vieraslajit: tertsuselja, valkokarhunköynnös.

Kuva 23. Suikeroalpi on kenttäkerroksen valtalaji suuressa osassa osa-alueen D kuviota 15.

Kuvio 17, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,43 ha

Kulttuurivaikutteista lehtomaista metsää. Kuvion länsiosan puustona on vaahteraa, raitaa, koivua, pihlajaa ja tuomea sekä yksi hopeasalava. Kuviolla kasvaa runsaasti viitapihlaja-angervoa, etenkin sen eteläosassa. Muista pensaista tavataan mustaherukkaa. Ruoholajistoon kuuluvat kyläkellukka, vuohenputki, maitohorsma, nurmipuntarpää, voikukat, valkokarhunköynnös ja kielo. Viljelyjäänteinä tai -karkulaisina esiintyvät suikeroalpi, lehtotaponlehti ja viiruhelmi.

Kuvion itäosassa kasvaa nuoria koivuja, vaahteroita, tuomia ja lehtosaarnia sekä tertsuseljaa, pihasyreeniä, vadelmaa ja tien reunalla idänvirpiangervoa. Kenttäkerroksen lajeja ovat vuohenputki, kyläkellukka, nurmilauha, nurmipuntarpää, rönsyleinikki, voikukat ja kevättaskuruoho.

Vieraslajit: viitapihlaja-angervo, valkokarhunköynnös, tertsuselja, idänvirpiangervo.

Kuvio 18, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,13 ha

Avoimena säilynyt tuore niitty rajattiin erilleen kuviosta 17. Sen lajistoon kuuluvat nurmipuntarpään lisäksi maitohorsma, koiranputki, poimulehdet, hiirenvirna, paimenmatara ja rönsyleinikki sekä eteläreunan ojan varrella illakko ja mesiangervo. Kuviolla kasvaa hieman kiiltopajua.

Kuvio 19, luonnontila: 2, edustavuus: 1, pinta-ala 0,25 ha

Metsikön valtapuustona on haapaa ja koivua sekä pari kuusta. Alikasvoksena tavataan vaahteraa, tuomea, pihlajaa, isotuomipihlajaa, kiiltopajua sekä tammen taimia. Kuvion eteläreunalla on laaja kasvusto pajuangervoa.

Kulttuurivaikutteisen lehtomaisen metsikön kenttäkerroksen kasvistoon kuuluvat vuohenputki, kevättähtimö, kyläkellukka, illakko, nurmipuntarpää, niittynurmikka, nurmilauha, nurmitädyke, kielo, suikeroalpi, valkovuokko ja niittysuolaheinä.

Vieraslajit: pajuangervo, isotuomipihlaja.

Kuvio 20, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,14 ha

Nurmipuntarpään vallitsema tuore heinäniitty. Muuhun lajistoon kuuluvat koiranputki, pietaryrtti, paimenmatara, maitohorsma ja keltakannusruoho. Niityn reunalla tavataan illakkoa sekä kaksi tertsuseljapensasta. Vieraslajit: tertsuselja.

Kuvio 21, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,64 ha

Kuvio on entiselle maatalousmaalle kehittynyttä metsää. Puusto on nuorta–varttunutta koivikkoa. Alikasvoksena on pihlajaa, vaahteraa ja tuomea. Kuvion eteläosassa on vanha kookas vaahtera, muutamia varttuneita vaahteroita ja vähän valkokarhunköynnöstä. Kulttuurivaikutteisen lehtomaisen metsän aluskasvillisuutena on koko kuviolla nurmilauhaa, kyläkellukkaa, vadelmaa, voikukkia, kieloa, kevättaskuruohoa ja vuohenputkea. Kenttäkerros on monin paikoin niukka johtuen valon vähäisyydestä. Vieraslajit: valkokarhunköynnös.

Kuva 24. Nuorta koivikkoa osa-alueen D kuviolla 21.

Kuvio 22, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,47 ha

Lähes avoin tuoreen niityn kuvio, jonka Elovalkeantien länsipuolista osaa on hoidettu niittämällä. Kuviolla kasvaa muutama nuori koivu ja haapa sekä tien reunalla raitaa, vaahteraa ja koivua. Heinävaltaisen niityn lajistoa ovat nurmipuntarpää, niittynurmikka, voikukat, kevättaskuruoho, särmäkuisma, pietaryrtti, kyläkellukka, vuohenputki, huopaohdake, valkokarhunköynnös, rönsyleinikki, paimenmatara, karhunputki ja maitohorsma. Terttuseljäpensaiden ympärillä kasvaa vadelmaa. Lisäksi kuviolla tavattiin lajilleen määrittämätöntä steriiliä piiskua. Vieraslajit: valkokarhunköynnös, terttuselja, piiskulaji.

Kuvio 23, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,16 ha

Kulttuurivaikutteista tuoretta lehtoa. Kuviolla kasvaa kaksi suurta (arkangelin)lehtikuusta, vaahteroita sekä jokunen nuori koivu ja raita. Pensaskerroksessa tavataan terttuseljaa, tuomea, vadelmaa ja pihasyreeniä. Ruoholajistoon kuuluvat vuohenputki, illakko, kyläkellukka, koiranputki, voikukat ja keltamo. Vieraslajit: terttuselja.

Kuvio 24, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,45 ha

Kuvion länsiosassa kasvaa vanhoja kuusia ja koivuja. Alikasvoksena on pihlajaa, tuomea, vaahteraa ja raitaa. Maahan on haudattu erilaista jätettä. Pensaskerroksessa on runsaasti viitapihlaja-angervoa ja pajuangervoa; kenttäkerroksessa on lisäksi lajilleen määrittämätöntä steriiliä piiskua.

Kuvion itäosan puustona on varttuneita haapoja sekä alikasvoksena vaahteraa ja tuomea. Pensaista tavataan terttuseljaa ja pihasyreeniä.

Kulttuurivaikutteisen lehtomaisen metsän kenttäkerros on koko alueella melko niukka. Sen lajistoon kuuluvat kielo, kyläkellukka, metsäalvejuuri, illakko ja keltamo.

Vieraslajit: viitapihlaja-angervo, pajuangervo, piiskulaji, terttuselja.

3.5 Osa-alueet D1

Osa-alueisiin D1 kuuluu seitsemän pinta-alaltaan pientä kohdetta, joiden sijainti ilmenee kuvan 17 kartasta. Kohteista kuusi ensimmäistä on rakennettuja tontteja ja seitsemäs kohde on Longinojan itäpuolella oleva puustoinen kuvio.

3.5.1 D1 i

Luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,17 ha.

Asumaton rakennus pihapiireineen. Talon seinustalla kasvaa juhannusruusua ja terttuselja. Muuta pihapiirin lajistoa ovat mm. pihatatar, piharatamo, kylänurmikka, nokkonen ja valkoapila.

Rakennuksen pohjoispuolista avointa kenttää on ainakin ajoittain käytetty varastointiin. Sen kasvistoon kuuluvat voikukat, koiranputki, rönsyleinikki, nurmipuntarpää, pietaryrtti, juolavehnä, kultapiisku, siankärsämö, paimenmatara, maitohorsma, syysmaitiainen, niittynurmikka ja sarjakeltano. Kentän luoteiskulmassa kasvaa juhannusruusua ja koilliskulmassa idänvirpiangervoa.

Tontin itäreunalla on nuorta lehtipuustoa: haapaa sekä lisäksi raitaa, vaahteraa, pihlajaa ja tuomea. Puustoisien osan aluskasvillisuutena on nurmipuntarpäätä, nurmilauhaa, kevättaskuruohoa, rönsyleinikkiä, vadelmaa, koiran- ja karhunputkea, voikukkia ja linnunkaalia.

3.5.2 D1 ii

Luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,06 ha.

Vapaa-ajan asuntona käytetty rakennus hoidettuine pihamaineen. Piha-alue on nurmikkaa, jonka kasvilajiin kuuluvat mm. voikukat, orvontädyke, siankärsämö, huopakeltano, valkoapila, rönsyleinikki ja kevättaskuruoho. Istutuksina on mm. ranskanruusuja, idänvirpiangervoa, pensashanhikkia, nurmilaukkaa, japanintatarta, kiinanpioneja, kotkansiipeä, siperiankurjenmiekkää sekä makedonianmänty ja lehtikuusi. Kadun puolella on kuusiaita ja pohjoisreunalla 15 metrin korkeiseksi varttunut kuusiaidanne. Länsipuolella on väljänä aidanteena joitakin koi-
vuja ja muutama kuusi.

Tontin eteläreunalla ojanvartta reunustaa tiheä idänvirpiangervokasvusto. Myös valkokarhunköynnöstä, koiranputkea ja vuohenputkea on runsaasti. Ojan etelärannalla kasvaa viitapihlaja-angervoa tiheänä pensaikkona.

3.5.3 D1 iii

Luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,07 ha.

Pieni, hoidettu piha-alue, jonka länsireunalla on vanha, kesäkäytössä oleva puutalo ja pohjoisreunalla talousrakennus. Pihan eteläreunalla kadunvarressa on syreeniaita ja tontin koilliskulmassa kasvaa kolme järeää okakuusta. Pihan kasvilaji on monipuolinen. Hyötykasveihin kuuluvat mm. tarhaomenapuut, karviainen, vadelma ja raparperi. Koristekasvi-istutuksissa ja rakennusten seinustoilla on mm. norjanangervoa, tarhakurturuusua, idänunikkua, suikeroalpia, kiinanpionia, harmaamalvikkia, mahoniaa, tarha-alpia, karhunvatukkaa, jalokiurunkannusta, jasmiketta ja keijuangervoa. Luonnonvaraisia kasveja, mm. voikukkia ja vuohenputkea, tavataan tontin reunoilla.

Kuva 25. Pihapiiri osa-alueella D1 iii.

3.5.4 D1 iv

Luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,14 ha.

Osa-alueen D1 i kanssa samaan pihapiiriin kuuluva tontti, jota käytetään lähinnä liikenteestä poistuneiden ajoneuvojen säilytykseen. Tontilla on pari talous- tms. rakennusta. Pihapiirin lajistoa ovat mm. pietaryrtti, voikukat, piharatamo, poimu-lehdet, syysmaitiainen, nokkonen ja valkoapila. Istutuksista on jäljellä vain muutamia vanhoja tarhaomenapuita, pihasyreenejä ja pihajasmike. Piharakennuksen seinustalla kasvaa valkokarhunköynnöstä.

Tontin eteläreunalla on puustoa, jonka muodostavat vaahtera, tuomi, koivu ja raita. Kenttäkerroksessa tavataan mm. kieloa, illakkoa ja kyläkellukkaa.

3.5.5 D1 v

Luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,08 ha.

Pieni piha-alue, jossa on huonokuntoinen, ilmeisesti tyhjillään oleva puutalo. Pihamaata käytetään liikenteestä poistuneiden autojen ja konttien varastona. Piha-alueella tavataan tyyppillistä joutomaiden lajistoa, mm. keltamoa, nokkosta, voikukkia, juolavehnää, kyläkellukkaa ja paimenmataraa. Vanhoina viljelyjäänteinä on raparperia, vadelmaa ja lehtoakileijaa. Tarhaomenapuita tai marjapensaita ei ole.

Piha-alueen puustona on yksi koivu sekä pari haapaa ja vaahteraa. Tontin länsilaidalla metsänreunassa kasvaa kookas hopeasalava sekä muutama vaahtera. Portin pielessä on kaksi nuorta lehtosaarnea ja nuori vaahtera. Kadunpuoleisena aidanteena on siperianhernepensaita.

3.5.6 D1 vi

Luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,30 ha.

Käytössä oleva asuinrakennus pihamaiseen. Tontin eteläosassa on verstasrakennus, jonka ympärillä on käytöstä poistettuja ja kunnostettavia ajoneuvoja sekä varastokontteja. Tontin pohjoisosassa olevan asuinrakennuksen piha on hoidettu. Pihalla kasvaa muutama varttuva vaahtera, pihasyreenipensaita, tarhaomenapuita, herukkapensaita, vadelmaa ja puutarhamansikkaa. Koristekasveina tavataan mm. kiinanpioneja, tarhakurjenmiekkvoja, varjoliljoja, ruskoliljoja, lehtokileijoja sekä tulppaaneja. Luonnonvaraista kasvillisuutta on vain pihamaan reunoilla. Lajistoon kuuluvat on mm. rönsyleinikki, vuohenputki, keltamo, valkokarhunköynnös, voikukat, koiranputki ja orvontädyke.

Kadunvarressa kasvaa kolme vaahteraa, rauduskoivu, muutama pihlaja sekä siperianherne pensaita ja kookas hovijasmikepensas.

3.5.7 D1 vii

Luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,18 ha.

Osa-alue sijaitsee Tuulitien päässä olevan kääntöpaikan länsipuolella. Kääntöpaikan reunalla kasvaa viitapihlaja-angervoa. Sen läheiseen metsään on tuotu paljon puutarhajätettä, jonka mukana alueelle ovat levinneet ainakin vuorikaunokki, kevätkuohenuuri ja säleikkö villiini.

Kuvion puustona on varttunutta koivua ja haapaa. Alikasvoksena ja pienpuustona esiintyy koivun ja haavan lisäksi raitaa, pihlajaa, vaahteraa, tammea ja tuomea. Kuviolla kasvaa yksi balkaninhevostanaja, joka on jäänyt kuusen varjostamaksi.

Pensaskerroksessa tavataan näsiää, pihasyreeniä, lumimarjaa, juhannusruusua, siperianherne pensasta, luumupuuta, tarhaomenapuita ja terttuseljaa. Viljelyjäänteet kertovat entisestä piha-alueesta, joka ulottuu osittain osa-alueen D kuvion 14 puolelle.

Kenttäkerroksen lajeja tällä osa-alueella ovat kieli, vuohenputki, ahomansikka, nurmipuntarpää, koiranputki, kyläkellukka, maitohorsma, metsäalvejuuri, lehtonurmikka, rönsyleinikki ja illakko.

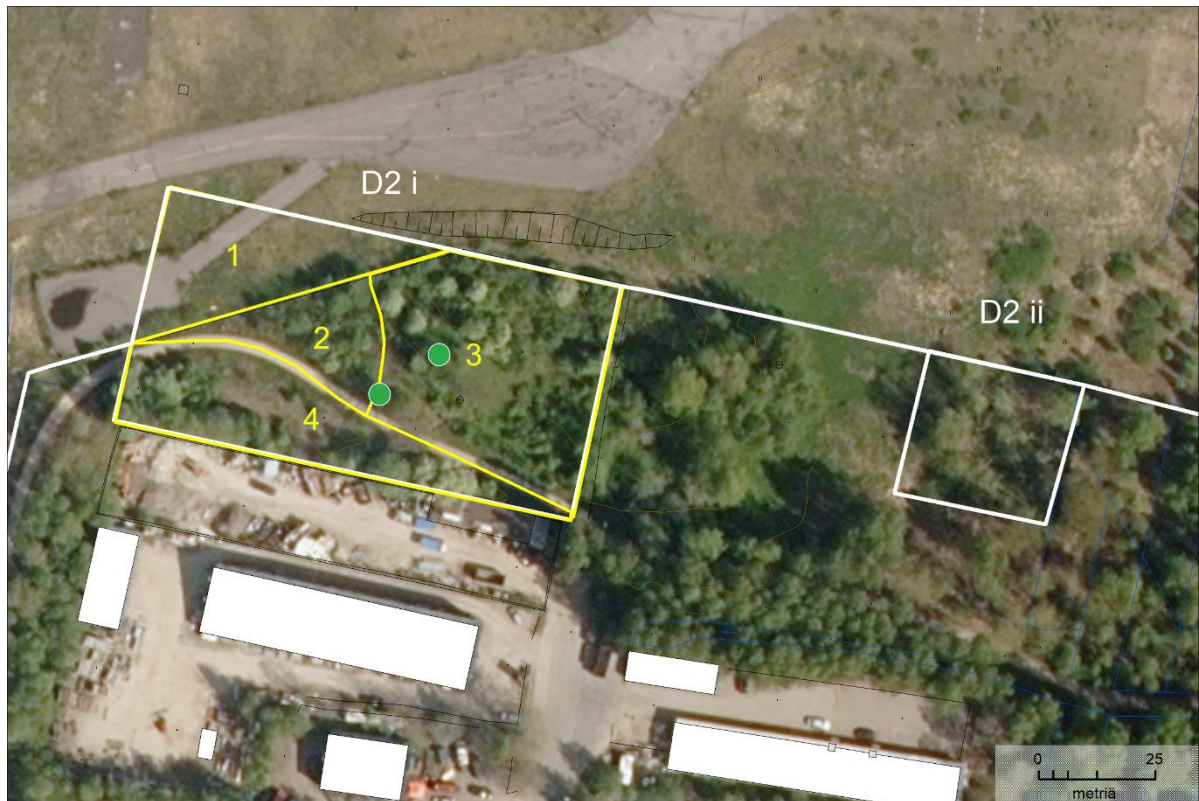
Vieraslajit: viitapihlaja-angervo, terttuselja.

Kuva 26. Lentokentänoja laskee Longinojaan osa-alueen D1 vii pohjoispäässä.

3.6 Osa-alueet D2

Osa-alueet D2 sijaitsevat Malmin lentokentän itäpäässä, lentokenttäalueen eteläreunalla. Osa-alueella D2 i on niittyä, umpeenkasvava entinen pihapiiri sekä nuorta lehtipuustoa kasvava metsikkö. Sen pinta-ala on 0,51 hehtaaria. Osa-alue D2 ii on pieni vettynyt ja soistunut metsäkuvio, jonka pinta-ala 0,10 hehtaaria. Kuvioiden sijainti ilmenee kuvan 27 kartasta.

Kuva 27. Osa-alueen D2 i kuviot 1–4 sekä osa-alue D2 ii. Kookkaat tammet on merkitty vihreillä ympyröillä.

3.6.1 D2 i

Kuvio 1, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,10 ha

Aidan erottamalla lentokentän puoleisella kuviolla on tuoretta suurruohoniittyä asfaltoidun alueen molemmin puolin. Kasvistoon kuuluvat pietaryrtti, ahdekau-nokki, pelto-ohdake, ruokohelpi, hevонhierakka, vuohen- ja koiranputki, siänkär-sämö, paimenmatara ja juolavehna. Lisäksi tavataan komealupiinia. Asfaltoidun väylän reunalla kasvaa kiiltopajua ja haavan taimia. Vieraslajit: komealupiini.

Kuvio 2, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,06 ha

Ulkoilureitin ja lentokentän reuna-aidan välisellä kuviolla kasvaa hyvin tiheässä nuorta, noin 5–6 metriä korkeaa lehtipuustoa. Puulajeja ovat haapa, raita, pihlaja ja tuomi. Pensaskerroksessa tavataan punaherukkaa. Lehtomaisen metsän alus-kasvillisuus on valon vähäisyyden vuoksi niukkaa. Lähinnä kuvion reunaosissa kas-vaa vähän vuohenputkea, mesiangervoa, kieloa, maitohorsmaa ja nurmipuntar-päätä.

Kuvio 3, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,21 ha

Entinen pihapiiri, jonka muistona kuvion länsireunalla kasvaa kaksi kookasta tam-mea. Muutoin kuvion reunaosissa kasvaa nuorta haapaa, pihlajaa, tuomea ja rai-taa. Entisellä piha-aukiolla ja sen reunoilla tavataan viljelyjäänteinä pihasyreeniä,

musta- ja punaherukkaa sekä siperianhernepensasta. Kenttäkerroksessa vallitsevat ukkomansikka (viljelyjäännö) ja vuohenputki. Lisäksi tavataan kieloa, mesiangervoa, vadelmaa, hietakastikkaa, valkokarhunköynnöstä, maitohorsmaa ja litulaukkaa. Vieraslajit: valkokarhunköynnös.

Kuva 28. Puoliavoin entinen pihapiiri osa-alueen D2 i kuviolla 3. Ukkomansikka ja pihasyreeni kukkivat.

Kuvio 4, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,14 ha

Ulkoilureitin eteläpuolinen kuvio on umpeenkasvavaa, mutta vielä puoliavointa tuoretta niittyä. Puu- ja pensaskerroksessa on nuoria koivuja ja haapoja sekä tuomea ja kiiltopajua. Kenttäkerroksen lajeja ovat pietaryrtti, maitohorsma, nurmipuntarpää, paimenmatara, kyläkellukka, vuohenputki, pelto-ohdake, nurmitädyke, vadelma, kultapiisku ja voikukat. Valkokarhunköynnös on kuviolla runsas. Vieraslajit: valkokarhunköynnös.

3.6.2 D2 ii

Osa-alueen D2 ii sijainti ilmenee kuvan 27 kartasta.

Luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,10 ha.

Lentokentän aidan ja ulkoilureitin välissä sijaitsee pieni kuvio, joka on vettynyt ja soistunut vesien purkautumisen ja/tai padottumisen seurauksena. Kuviolla on merkkiä rimpipainanteita, pari pientä allikkoa sekä kuvion eteläreunalla oja.

Kuvion puustona on nuorta–varttunutta koivua, haapaa ja raitaa, mutta suurin osa puustosta on kuollut viime vuosien aikana pystyyn maaperän märkyydestä johtuen. Lahopuuta on tämän vuoksi runsaasti (yli 10 m³/ha) ja kuvio täyttää METSO-ohjelman luokan I kohteen kriteerit (Syrjänen ym. 2016). Kuvio on osa aiemmin

rajattua arvoluokan II kääpä- ja orvakkakohdetta (Helsingin kaupungin luototietojärjestelmä, Hyttitien itäpuolinen lehto, 37/2018).

Osa-alue on mahdollisesti kehittymässä lehtokorveksi, joka on Suomessa uhanalainen luontotyyppi. Kasvillisuudessa on vielä sukkessiovaiheen piirteitä, vaate-
liaimmat kasvilajit puuttuvat ja putkilokasvistossa on enemmän luhtaisuuden kuin lähteisyyden ilmentäjiä. Näistä seikoista ja kuvion pienestä pinta-alasta johtuen kohteen arvo luontotyyppinä ei ole erityisen merkittävä.

Pensaskerroksessa kasvaa kiiltopajua. Kenttäkerroksen valtalajeja ovat mesiangervo ja nurmilauha. Lisäksi tavataan soreahiirenporrasta, metsätähteä, harmaa- ja juolasaraa, peltokortetta, punakoisoa, röyhyvihvilää, rönsyleinikkiä, korpikastikkaa, rohtoraunioyrttiä (var. *bohemicum*), rusoamerikanhorsmaa ja vaalea-amerikanhorsmaa sekä allikoissa pikkulimaskaa.

Vieraslajit: rohtoraunioyrtti.

Kuva 29. Näkymä osa-alueelta D2 ii.

3.7 Osa-alue D3 i

Osa-alue D3 i sijaitsee Tattariharjuntien pohjoisreunalla. Siihen sisältyy länsi- ja itäpäiden metsiköt sekä näiden välissä oleva pihapiiri ja pieni puuton kallio. Osa-alueen D3 i pinta-ala on 0,74 hehtaaria ja sen kuviodien rajaukset ilmenevät kuvan 14 kartasta.

Kuvio 1, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,50 ha

Osa-alueen länsiosan metsikön puustona on varttuneita koivuja, haapoja, raitoja ja salavia. Alikasvoksena tavataan lisäksi vaahteraa, pihlajaa, tuomea ja vähän

kuusta. Lehtomaisen metsikön aluskasvillisuuden muodostavat vadelma, vuohenputki, kultapiisku, valkovuokko, ahomansikka, kevättähtimö, kyläkellukka, lillukka, sormisara, nurmitädyke, nurmilauha, nurmirölli, metsäkastikka, maitohorsma, nokkonen, rönsyleinikki, soreahiirenporras ja aitovirna.

Kuvio 2, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,15 ha

Piha-alue, jota ei päästy inventoimaan tarkemmin, sillä tontti oli suljettu työmaa-aidalla. Ulkopuolelta havainnoimalla voitiin todeta, että pihassa on vain vähän istutuksia. Tontilla kasvaa mm. kuunliljoja, kesäpikkusydäntä, kurturuusua, ruskoliljaa, pikkutalviota ja sarjatähdikkää. Tontin pohjoisreunalla on kookas jasmikpensas. Itäreunan kallion reunalla esiintyy kaukasianmaksaruohoa ja herttavuorenkilpeä.

Kuvio 3, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,09 ha

Kuvion länsipäässä on pieni avokallio. Sen kasvilajistoon kuuluvat rohtotädyke, tuoksusimake, aho- ja niittysuolaheinä, iso- ja kaukasianmaksaruoho, kanerva, ahomansikka, vadelma, keto-, aho- ja pelto-orvokki, hietakastikka, kangasmaitikka, ruoholaukka, huopakeltano, kivikkoalvejuuri, peltolemmikki, heinätähtimö, keltakannusruoho, valkovuokko, maitohorsma ja peltokanankaali.

Kuvion itäpää on puustoinen. Muutaman vanhan männyn lisäksi tavataan varttuneita koivuja sekä alikasvoksena tai pienpuustona pihlajaa, kuusta ja haapaa. Lehtomaisen kankaan kenttäkerroksessa esiintyvät sananjalka, valkovuokko, mustikka, kielo, käenkaali, ahomansikka, nuokkuhelmikkä, lehtonurmikka, sormisara, metsäkastikka, maitohorsma, kyläkellukka ja metsäorvokki.

3.8 Osa-alue D4 i

Luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 0,23 ha.

Osa-alueen muodostaa Tattariharjunkujan varrella sijaitseva pitkänomainen rakennettu tontti (kuva 30). Rakennukset sijaitsevat tontin luoteispäässä. Pihapuina on yksi vaahtera, koivu ja kuusi; toinen kuusi oli kaadettu hiljattain. Rakennusten ympärillä tavattavia koristepensaita ovat hurmehappomarja, hovijasmike, unkarin- ja pihasyreeni, tuoksuvatukka, pikkuhelmiomenapuu, alppiruusu, hansa-, punalehti- ja juhannusruusu sekä norjan- ja idänvirpiangervo. Ruohovartisia lajeja ovat mm. siperiankurjenmiekka, vuorirevonpapu, herttavuorenkilpi, syysleimu, lajilleen määrittämätön piisku ja jättiunikko. Luonnonkasveista tavataan mm. ruusu-ruohoa, kivikkoalvejuurta ja piennarmataraa. Köynnöksiä edustavat humala ja valkokarhunköynnös.

Tontin keskivaiheilla kasvaa kaksi kirsikkapuuta, joista toinen on ilmeisesti imelä ja toinen hapankirsikkaa. Itäreunalla on runsaasti syreenipensaita. Pihatien varrella kasvaa lumimarja-aidanne sekä muutamia hovijasmikpensaita ja vaahteran taimia.

Eteläosaan on istutettu karviais- ja punaherukkapensaita. Muuta lajistoa edustavat tarharaunioyrtti, valkokeippi, suikeroalpi, illakko, vuorikaunokki, maitohorsma

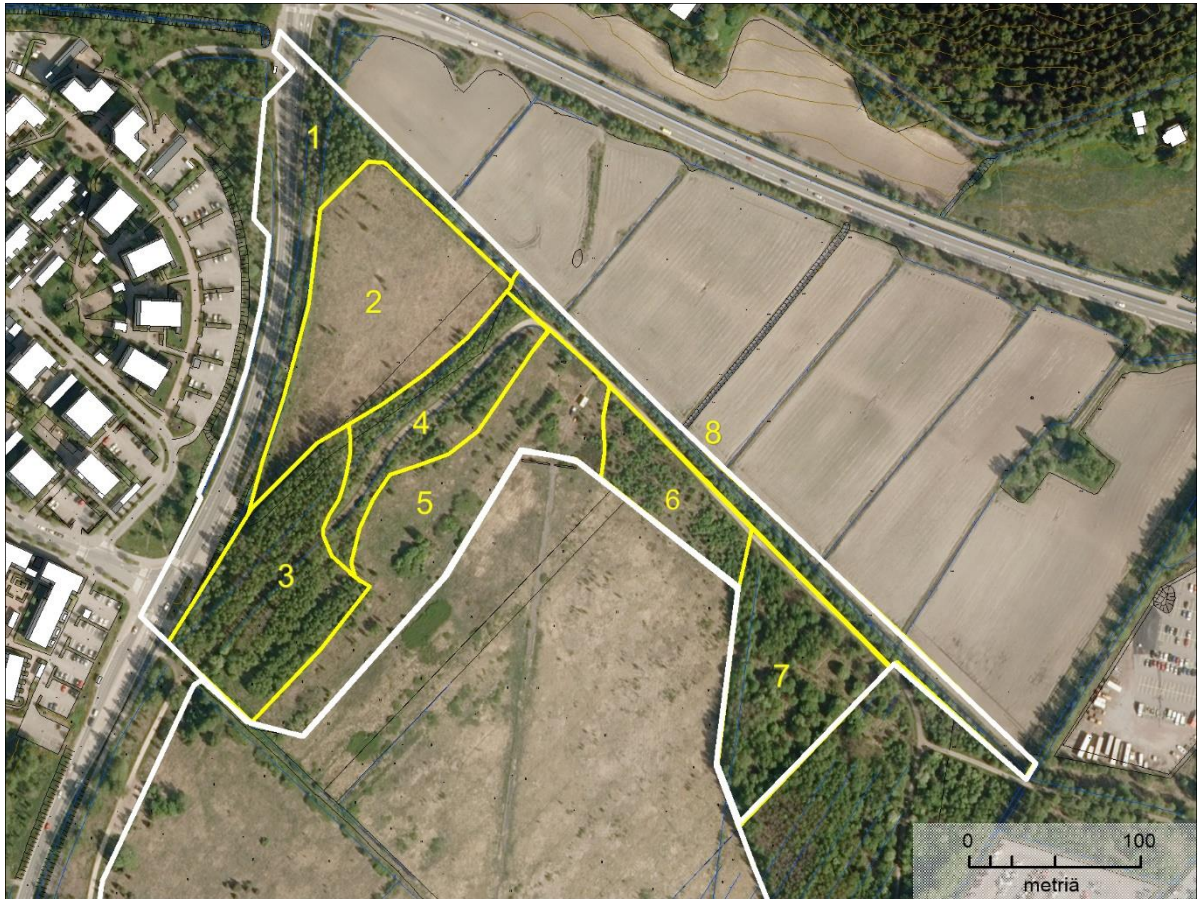
ja lajilleen määrittämätön piisku. Tontin eteläpäässä kasvaa unkarinsyreeniä ja ruosokuusamaa sekä niukasti aitaorapihlajaa. Pihatien risteyksessä on piparjuurta ja elokuunasteria.

Kuva 30. Osa-alue D4 i.

3.9 Osa-alue D5 i

Osa-alue D5 i sijaitsee Malmin lentokentän pohjoispäässä. Siihen sisältyy koivuvaltaisia metsiköitä sekä umpeenkasuvia ja vielä avoimia entisiä peltokuvioita. Osa-alueen D5 i pinta-ala on 7,15 hehtaaria ja sen kuvioden rajaukset ilmenevät kuvan 31 kartasta.

Kuva 31. Osa-alueen D5 i kuviot 1–8.

Kuvio 1, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 1,24 ha

Kuvion länsiosa on katualuetta. Muun osan puustona on varttunutta koivikkoa. Alikasvoksena tavataan pihlajaa, vaahteraa, tuomea ja yksi kuusi. Lehtomaisen metsikön kenttäkerroksen kasvillisuus on niukkaa ja sen lajistoon kuuluvat nurmilauha, lillukka, lehtoarho, koiranputki ja metsäkastikka.

Kuvio 2, luonnontila: 0, edustavuus: 0, pinta-ala 1,29 ha

Entinen pelto, jossa kasvaa nykyisin maitohorsmaa, vadelmaa, nurmilauhaa, pietaryrttiä ja hietakastikkaa.

Kuva 32. Entinen pelto osa-alueella D5 i (kuvio 2).

Kuvio 3, luonnontila: 2, edustavuus: 2, pinta-ala 0,87 ha

Kulttuurivaikutteista lehtomaista metsää. Kuviolla kasvaa nuorta koivua ja kevyen liikenteen väylän itäpuolella myös haapaa. Alikasvoksena tavataan pihlajaa, tuomea, tammea ja kiiltopajua sekä eteläpäässä pihasyreeniä ja isotuomipihlajaa. Kenttäkerroksen lajeja ovat lehtonurmikka, vuohenputki, rönsyleinikki, nokkonen, koiranputki, juolavehnä, aho-orvokki, vadelma, karhunputki, kultapiisku, soreahii-renporras, metsäalvejuuri, voikukat, nurmipuntarpää, koiranheinä, ahomansikka, korpikastikka, kielo, jänönsalaatti, suo-ohdake, lehtoarho ja kyläkellukka. Vieraslajit: isotuomipihlaja.

Kuvio 4, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,71 ha

Noin 4–5 metriä korkeaa lehtipuutaimikkoa ja -vesakkoa. Lajeina ovat koivu, haapa, pihlaja, vaahtera, tuomi ja raita. Kevyen liikenteen väylän reunalla kasvaa lisäksi mm. tataaripikkuvaahteraa ja isotuomipihlajaa sekä rohtoraunioyrttiä. Pääosin kuvion aluskasvillisuus on vesakon tiheyden vuoksi niukkaa; lajistoon kuuluvat mm. maitohorsma, koiranputki ja kyläkellukka. Vieraslajit: isotuomipihlaja, rohtoraunioyrtti.

Kuvio 5, luonnontila: 0, edustavuus: 1, pinta-ala 1,15 ha

Entistä peltoa, jossa vallitsevat nykyisin maitohorsma ja eri heinälajit (nurmipuntarpää, nurmilauha, niittynurmikka jne.). Alue on pensoittumassa (pajuja, lehtipuiden taimia). Kuvion koillisosassa on kiiltoruusua ja viitapihlaja-angervoa. Vieraslajit: viitapihlaja-angervo.

Kuvio 6, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,43 ha

Lentokenttäalueen ja kevyen liikenteen väylän välinen umpeenkasvava kuvio. Koi-vun, haavan ja tuomen lisäksi tavataan kiiltopajua. Muuhun lajistoon kuuluvat mm. maitohorsma, koiranputki, nurmipuntarpää, vadelma, pietaryrtti ja paimen-matara.

Kuvio 7, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,86 ha

Entiselle maatalousmaalle kehittynyt harvapuustoinen lehtomainen metsikkö. Puuston muodostavat koivu ja tuomi, lisäksi tavataan kiiltopajua ja haavan taimia. Aluskasvillisuutena on vadelmaa, maitohorsmaa, nurmipuntarpäätä, nurmi-lauhaa, korpikastikkaa, metsäalvejuurta, kieloa, metsätähteä ja niukasti mesian-gervoa.

Kuvio 8, luonnontila: 1, edustavuus: 1, pinta-ala 0,56 ha

Kevyen liikenteen väylän ja pellon välinen kapea puustoutunut kaistale, jossa kas-vaa nuorta koivua, haapaa, tuomea, pihlajaa ja pajuja. Kevyen liikenteen väylän reunalla tavataan lisäksi tertsuseljaa, isotuomipihlajaa ja kiiltoruusua. Kenttäker-roksessa on samoja lajeja kuin kuviolla 7.

Kuvion halki virtaa oja, jossa kasvaa runsaasti purovitaa. Muuta ojan ja sen reuno-jen lajistoa ovat mm. lajilleen määrittämätön steriili palpakko, suovehka, korpi-kaisla, korpikastikka, mesiangervo, soreahiirenporras sekä niukkana tavattava le-veäosmankäämi.

Vieraslajit: isotuomipihlaja, tertsuselja.

4 KASVILLISUUTEEN LIITTYVÄT LUONTOARVOT

Selvitysalueella ei sijaitse Natura 2000 -alueita, valtakunnallisten luonnonsuoje-luohjelmien kohteita, luonnonsuojelualueita, suojeltuja luontotyyppisiä tai luon-nonmuistomerkkejä. Alueella ei myöskään ole Helsingin luontotietojärjestelmään rajattuja arvokkaita kasvillisuus- ja kasvistokohteita.

Kasvillisuudeltaan arvokkain selvitysalueen osista on osa-alue B1, joka täyttää pää-osin perinnebiotooppina maakunnallisesti arvokkaan luonnonympäristön kriteerit (ks. Salminen & Aalto 2012). Keto- ja niittykuvioiden merkitystä uhanalaisina luon-totyyppinä käsitellään alaluvussa 4.1.

Selvitysalueen puustoiset osat ovat suurelta osin entisiä maatalous- tai piha-alu-eita. Lähes kaikki metsiköt ovat rakennepiirteiltään ja kasvilajistoltaan kulttuuri-vaikutteisia. Niiden luonnontila on heikentynyt ja edustavuus luontotyyppinä on vähäinen. Lehtojen sukkessiovaiheita esiintyy yleisesti. Metsiköiden puusto on ta-vallisesti nuorta ja lahoppuusto puuttuu, mikä vähentää niiden merkitystä luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Lentokenttäalueen reunaosissa (osa-alueet B2, C, D2, D3) on pieniä metsiköitä, jotka ovat pääsääntöisesti lehtomaisia ja kasvillisuudeltaan kulttuurivaikutteisia.

Viljelykarkulaisia tai -jäänteitä tavataan yleisesti. Erityisiä kasvillisuuteen liittyviä luontoarvoja ei todettu lukuun ottamatta osa-alueen D2 ii soistunutta kuviota. Se ei nykyisellään ole uhanalaista luontotyyppiä, mutta täyttää runsaslahopuustoisena kohteena METSO-ohjelman luokan I kohteen kriteerit (Syrjänen ym. 2016).

Osa-alueella D on rakennettujen tonttien lisäksi entisille pelloille ja pihamaille kasvaneita metsiköitä. Niiden puusto on pääosin nuorta ja lehtipuuvaltaista ja lehtomainen aluskasvillisuus on hyvin kulttuurivaikutteista. Viljelykarkulaisia tai -jäänteitä tavataan tälläkin osa-alueella yleisesti; esimerkiksi pensasangervot ovat levinneet paikoin laajoiksi kasvustoiksi. Erityisiä arvokkaita luontokohteita tai merkittäviä luontotyyppiejä ei tavattu.

Selvitysalueeseen sisältyy rakennettuja tontteja osa-alueilla B2, C, D1 i–vi, D3 i ja D4 i. Piha-alueilla tavattiin istutettuna pääosin tavanomaista, seudulla yleisesti käytettyä koristepensas- ja perennalajistoa. Useimmilla tonteilla oli istutuksia melko vähän; monipuolisimpia olivat osa-alueet D4 i sekä D1 ii ja D1 iii. Harvinaisia tai vanhoja, säilyttämisen arvoisia lajeja, lajikkeita tai kantoja ei todettu. Selvitysalueilla on muutamia vanhoja ja kookkaita puuyksilöitä, jotka ovat säilyttämisen arvoisia. Nämä on käsitelty alaluvussa 5.3.

4.1 Uhanalaiset luontotyypit

Maassamme esiintyvien luontotyyppien uusin uhanalaisuusarviointi julkaistiin vuonna 2018 (Kontula & Raunio 2018a, b). Arvioinnissa on tarkasteltu luontotyyppien uhanalaisuutta koko maassa sekä erikseen Etelä- ja Pohjois-Suomessa. Helsingissä vuosina 2017–2020 tehdyssä uhanalaisten luontotyyppien kartoituksessa (Erävuori ym. 2020) on käytetty Etelä-Suomen uhanalaisuusluokkia. Uhanalaisia luontotyyppiejä ei ole mainittu luonnonsuojelulaissa tai muussa lainsäädännössä, joten niitä koskevia velvoittavia suojelumääräyksiä ei ole.

Lähes puolet Suomen luontotyypeistä on arvioitu uhanalaisiksi koko maassa (Kontula & Raunio 2018a, b). Perinnebiotooppien tilanne on erityisen huono, sillä ne on kaikki katsottu luontotyypeinä uhanalaisiksi. Helsingissä tehdyssä kartoituksessa (Erävuori ym. 2020) uhanalaisia perinnebiotooppeja todettiin 83 kohdetta, joiden yhteispinta-ala on 42 hehtaaria.

Lähes kaikki osa-alueen B1 keto- ja niittykuviot täyttävät uhanalaisten luontotyyppien (ks. Kontula & Raunio 2018a, b) määritelmät muutoin paitsi syntyperänsä puolesta. Lentokentän niityt eivät ole perinteisen maatalouden synnyttämiä luontotyyppiejä, vaan kuuluvat uhanalaisten luontotyyppien kaltaisiin ns. uusympäristöihin, joihin Helsingissä luetaan myös 1900-luvun alussa rakennetun linnoitusjärjestelmän niityt ja kedot.

Osa-alueella B1 todettiin esiintyvän seuraavien uhanalaisten luontotyyppien kaltaisia uusympäristöjä: karut pienruohokedot, tuoreet pienruohoniityt, tuoreet suurruohoniityt, tuoreet heinäniityt ja kosteat ruohoniityt. Kaikki em. luontotyypit on luokiteltu (Kontula & Rainio 2018a, b) äärimmäisen uhanalaisiksi (luokka CR) sekä koko maassa että Etelä-Suomessa. Osa-alueen B1 uusympäristöt ovat mer-

kittäviä paitsi kasvillisuuden ja kasviston osalta, myös monien eläinlajien elinympäristöinä (esim. linnut, hyönteiset). Niittyalueen merkitystä lisää sen suuri pinta-ala.

Luontotyyppienä edustavimmat osa-alueen B1 keto- ja niittykuviot on merkitty vihreällä rasterilla kuvan 33 karttaan. Niiden yhteispinta-ala on 11 hehtaaria. Joillakin kuvioilla on jo havaittavissa liian vähäisen hoidon tai hoidon päättymisen vuoksi alkanutta kasvillisuuden rehevöitymistä ja kasvilajiston yksipuolistumista.

Kuva 33. Uhanalaisten keto- ja niittyluontotyyppien kaltaiset edustavimmat uusympäristöt osa-alueella B1.

Kokonaisarvio osa-alueen B1 keto- ja niittykuvioiden merkityksestä luonnon monimuotoisuuden sekä luontotyyppien ja kasvilajiston suojelun kannalta voidaan tehdä vasta sen jälkeen, kun lentokentän laajempi osa-alue A on inventoitu.

Selvitysalueen lehtometsäkuviot ovat joko lehtojen sukkessiovaiheita tai rakennepiirteiltään ja kasvilajistoltaan kulttuurivaikuttettuja lehtoja, jotka eivät täytä uhanalaisten luontotyyppien kriteerejä.

4.2 Suositukset

Osa-alueen B1 niityt ja kedot muistuttavat pitkäaikaisen maatalouskäytön synnyttämiä ja ylläpitämiä perinnebiotooppeja. Kuvioita on niitetty vuosikymmenten ajan kiito- ja rullausteita reunustavien alueiden avoimena ja matalakasvuisena pitämiseksi. Osa-alueella B1 säännöllinen hoito on päättynyt muutama vuosi sitten.

Perinnebiotoopit eivät säily ilman säännöllistä käyttöä tai hoitoa. Niittykuvioiden hoito tulee käynnistää uudelleen ja sitä tulisi jatkaa siihen saakka, kunnes alueen rakentaminen aloitetaan. Näin turvataan niittyjen kasvi- ja eläinlajiston säilyminen sekä siemenpankin uusiutuminen. Hoito toteutetaan joko laadittavan erillisen hoitosuunnitelman tai päivitettävän väliaikaikäytön yleissuunnitelman mukaisesti. Luontotyyppien ylläpitämiseen riittää kerran loppukesällä tehty niitto, rehevä- ja korkeakasvuisemmilla kuvioilla kaksi kertaa kesässä tehty niitto. Niitos tulee kuljettaa pois alueelta. Lisäksi kuvioilta poistetaan puiden taimet ja pensaat.

Hoitoa tarvitsevat keto- ja niittykuviot on rajattu kuvaan 33. Lisäksi kasvistollisesti merkittävät kiitotien reunat (osa-alueen B1 kuviot 10 ja 16) on syytä sisällyttää hoidettavaan alueeseen niillä esiintyvän lajiston vuoksi.

Niittyjen säilyttämismahdollisuuksia tai uusien niittykuvioiden perustamista (ekologinen kompensatio) tulisi tarkastella osana Malmin lentokenttäalueen suunnittelua. Mahdollisessa uusien niittyjen perustamisessa voidaan hyödyntää lentokenttäalueen nykyisten niittyjen siemenpankkia. Siemenpankkia ei tule siirtää kuvioilta, joilla vallitsevat korkeakasvuiset rehevien niittyjen lajit tai joilla tavataan vieraskasvilajeja.

5 HUOMIONARVOISET KASVILAJIT

5.1 Uhanalaiset ja silmälläpidettävät kasvit

Selvityksen maastotöissä ei tavattu luonnonsuojeluasetuksella erityisesti suojeltavaksi tai uhanalaiseksi säädettyjä eikä muita uhanalaiseksi arvioituja (Hyvärinen ym. 2019) putkilokasvilajeja.

Suomessa silmälläpidettäviksi (luokka NT) arvioituja (Hyvärinen ym. 2019) kasvilajeja tavattiin kolme.

Vankkasara

Vankkasaraa kasvoi Longinojan (osa-alue D, kuvio 1) varrella noin 25 metrin pituisena lähes yhtenäisenä kasvustona sekä pienempänä erillisenä kasvustona (kuva 36). Lisäksi lajia kasvoi Longinojan ja kevyen liikenteen väylän välissä olevassa entisessä ojapainanteessa. Kasvustojen versomäärä oli yhteensä useita satoja, mutta tarkempaa määrää oli mahdotonta arvioida. Tähkällisiä vankkasaran versoja havaittiin joitakin kymmeniä.

Ojatädyke

Ojatädykettä kasvoi Longinojan (osa-alue D, kuvio 1) mutaisilla, ajoittain tulvanalaisilla reunuksilla neljässä kohdassa (kuva 36). Kasvustojen yksilömääräksi arvioitiin yhteensä 20–30. Kaikki kasvit olivat kukkimattomia.

Kuva 34. Silmälläpidettävän vankkasaran kasvusto Longinojan varrella (osa-alue D, kuvio 1).

Kuva 35. Silmälläpidettävä ojatädyke kuvattuna Longinojan reunalta (osa-alue D, kuvio 1).

Kuva 36. Silmälläpidettävien kasvilajien esiintyminen osa-alueella D.

Kartioakankaali

Lentokenttääalueella (osa-alue B1, kuvio 6) todettiin noin 2 x 2 metrin kokoinen kasvusto kartioakankaalia (kuva 37). Lajin fertiilejä versoja oli noin 30.

Hirssisara

Hirssisara on arvioitu Suomessa elinvoimaiseksi, mutta Kurtto (2003) on katsonut sen Helsingissä silmälläpidettäväksi lajiksi. Hirssisaraa tavattiin lentokenttääalueella (osa-alue B1, kuviot 6, 10, 14, 16 ja 17) etenkin kiitotien molemmin puolin sen reunavyöhykkeellä (kuva 37). Lajia arvioitiin kasvavan alueella yhteensä satoja, ehkä tuhatkin yksilöä.

Kuva 37. Silmälläpidettävien kasvilajien esiintyminen osa-alueella B1.

Kuva 38. Helsingissä silmälläpidettäväksi arvioitua hirssisaraa kasvaa usealla kuviolla osa-alueella B1.

5.2 Suositukset

Vankkasara kasvaa Longinojan uomassa vesirajassa. Lajin kasvustojen säilyminen edellyttää, ettei puroa ruopata ja ettei myöskään sen reunoja muuteta esim. rakentamalla puistoksi.

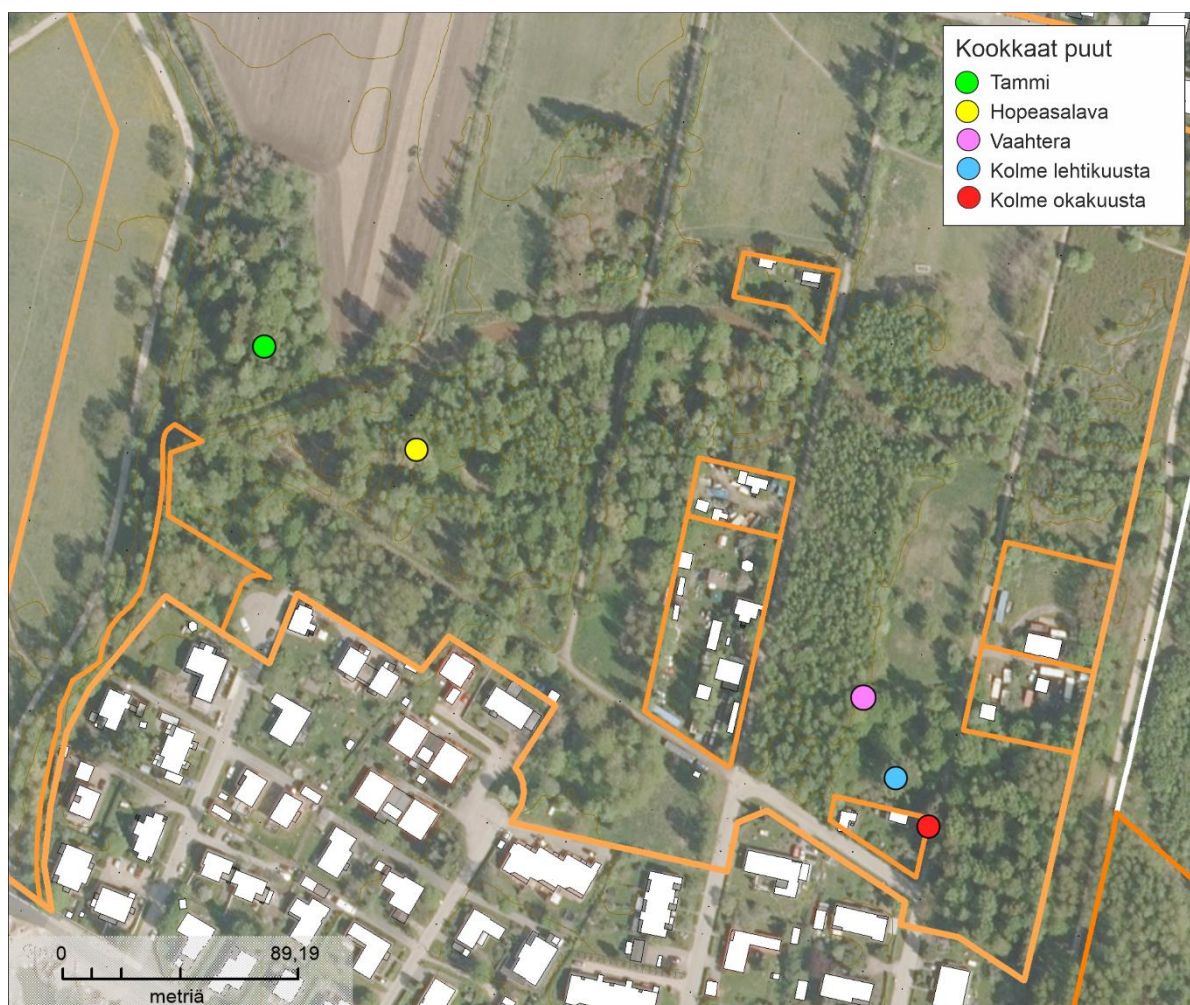
Ojatädyke kasvaa Longinojan uoman reunoilla ajoittain tulvanalaisilla mutapinnoilla. Ojan nykyisiä virtaamia ei tulisi muuttaa, sillä ajoittainen voimakas tulvavesi luo ja ylläpitää ojatädykkeelle sopivia kasvupaikkoja. Tarvittaessa voidaan harventaa varjostavaa pajukkoa tai muuta kasvillisuutta lajin esiintymien kohdalta.

Longinojaan mahdollisesti kaatuvien puunrunkojen tai jätteen poistaminen ei uhkaa lajin säilymistä.

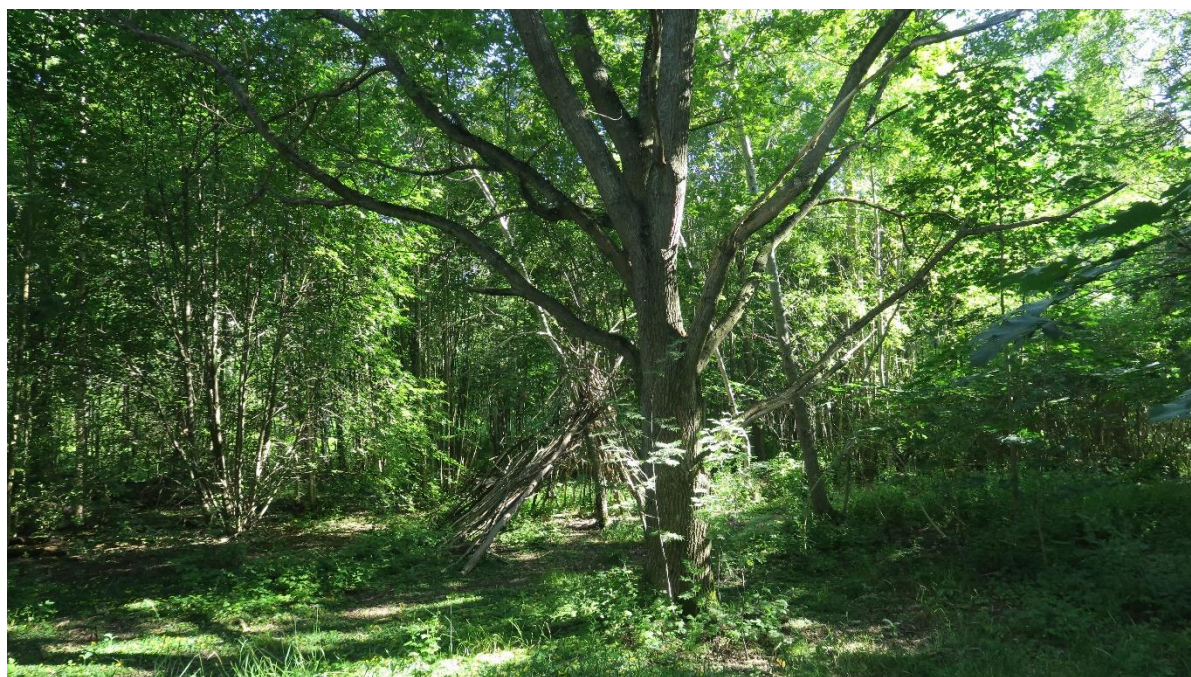
Kartioakankaalin ja hirssisaran esiintymien säilyminen edellyttää kasvupaikkojen säännöllistä hoitamista. Tätä koskevat suositukset on annettu alaluvussa 4.2.

5.3 Kookkaat puuyksilöt

Osa-alueilla D ja D2 i on muutama vanha ja suurikokoinen puuyksilö (kuvat 27 ja 39), joiden säilyttämistä suositellaan mahdollisuuksien mukaan. Kaikki puut ovat istutettuja, mutta ne ovat huomattavan kookkaita ja näyttäviä alueen muuhun puustoon verrattuna.

Kuva 39. Kookkaat puuyksilöt osa-alueella D.

Kuva 40. Kookas tammi osa-alueen D kuviolla 3.

6 VIERASKASVILAJIT

Vieraslajeilla tarkoitetaan sellaisia eliölajeja, jotka ovat levinneet luontaiselta levinneisyysalueeltaan uudelle alueelle ihmisen mukana joko tahattomasti tai tarkoituksella. Yleensä vieraslajit sopeutuvat huonosti uuteen elinympäristöönsä ja tuhoutuvat nopeasti. Joissakin tapauksissa vieraslajit kuitenkin menestyvät, muodostavat lisääntyvän kannan ja vakiintuvat osaksi uutta elinympäristöään. Jotkin vieraslajeista menestyvät erityisen hyvin ja ovat huomattava uhka aiheuttaessaan vakavaa vahinkoa tai haittaa alkuperäisluonnolle tai esimerkiksi maa- ja metsätaloudelle. Tällaisia selkeitä haittoja aiheuttavia vierasperäisiä lajeja kutsutaan haitallisiksi vieraslajeiksi (Maa- ja metsätalousministeriö 2012).

Kasvillisuus selvityksen maastotöissä todetut vieraskasvilajien esiintymät ilmenevät kuvien 41–43 kartoista.

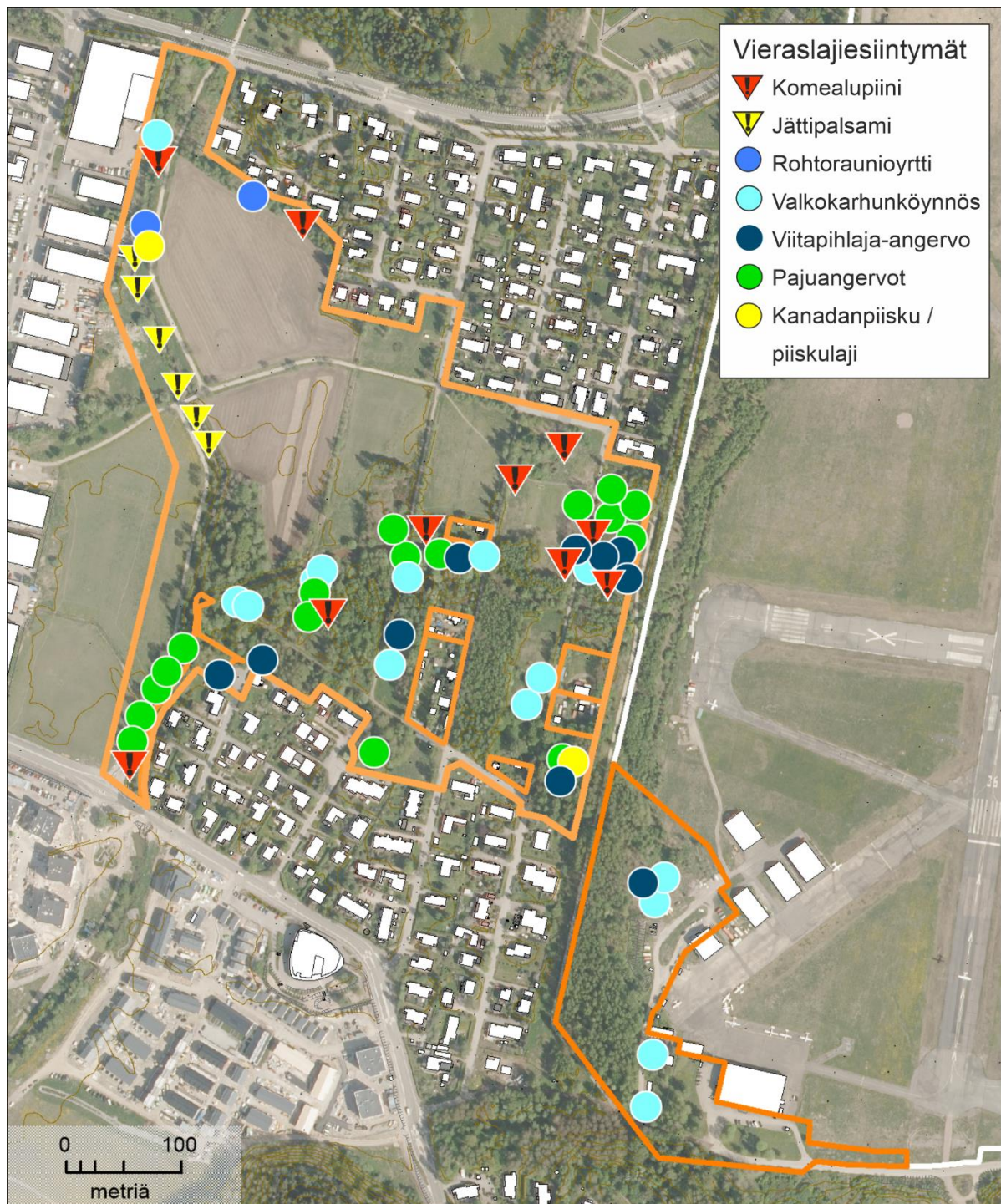
Lajeista **jättipalsami** sisältyy EU:n haitallisten vieraslajien luetteloon ja **komealupiini** kansalliseen haitallisten vieraslajien luetteloon. Muut kuvien 41–43 kartoille merkityt lajit ovat kansallisessa vieraslajistrategiassa (Maa- ja metsätalousministeriö 2012) tarkkailtaviksi tai paikallisesti haitallisiksi katsottuja vieraslajeja. Lisäksi mukana ovat viljelyjänteinä ja -karkulaisina esiintyvät pajuangervot, joiden laajat kasvustot osa-alueella D ovat muuttaneet luontaista kasvillisuutta.

Longinojan varrella sijaitsevat jättipalsamin esiintymät (osa-alue D, kuviot 1 ja 2) tulee hävittää kiireellisesti, sillä laji voi levitessään uhata mm. silmälläpidettävän ojatädykkeen kasvupaikkoja.

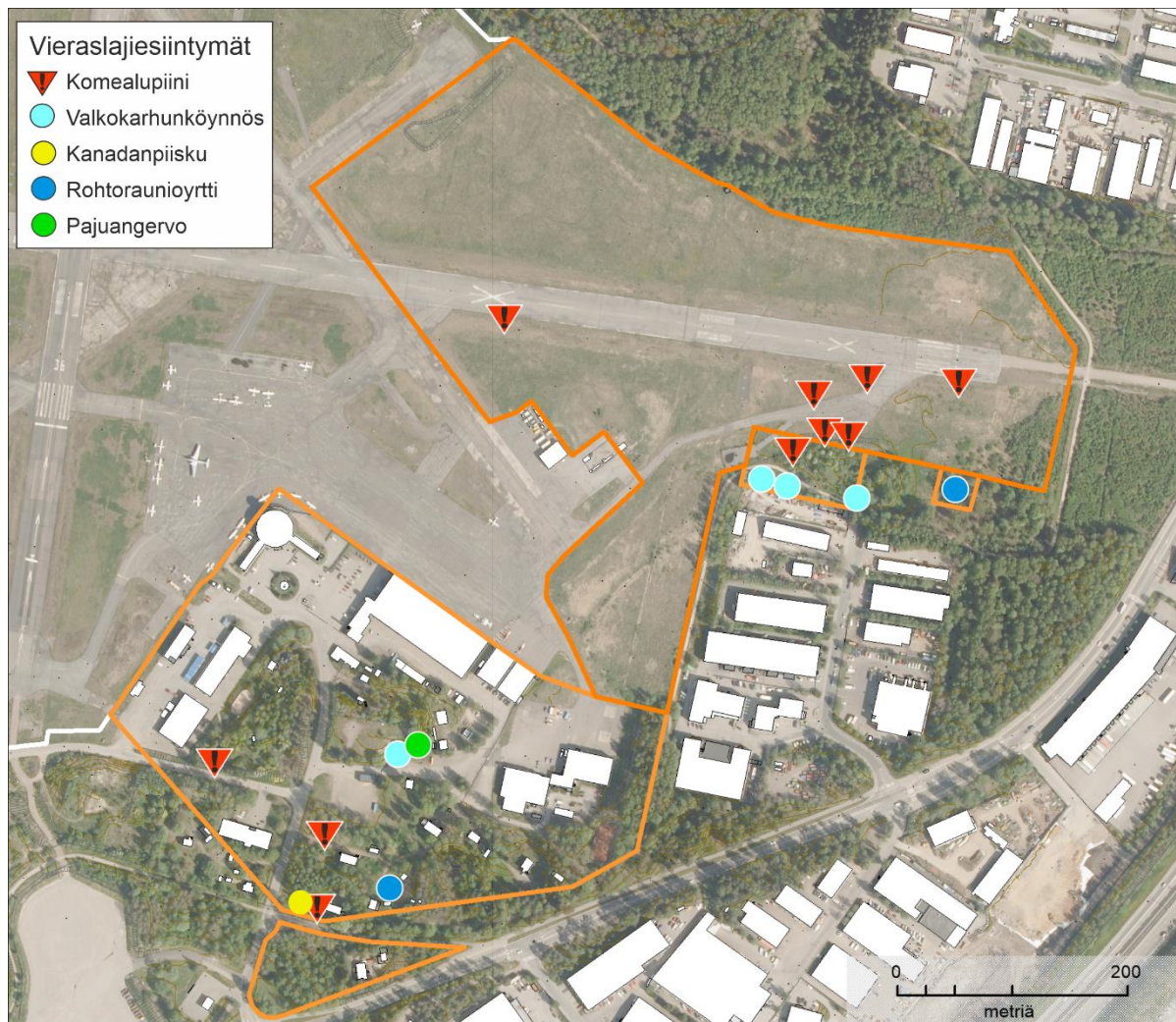
Lentokentältä ja sen reuna-alueelta (osa-alue B1, kuviot 10, 11, 12 ja 13 sekä osa-alue D2 i, kuvio 1) tulee hävittää komealupiinin kasvustot, ettei laji pääse leviämään kasvillisuudeltaan arvokkaille keto- ja niittykuvioille.

Kuva 41. Vieraskasvilajiesiintymät osa-alueella D5 i.

Kuva 42. Vieraskasvilajiesiintymät osa-alueilla D ja B2. Haitalliset vieraslajit komealupiini ja jättipalsami on merkitty kolmiosymboleilla.

Kuva 43. Vieraskasvilajiesiintymät osa-alueilla B1, C, D2 i ja D2 ii. Haitallinen vieraslaji komealupiini on merkitty kolmiosisymboleilla.

7 LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

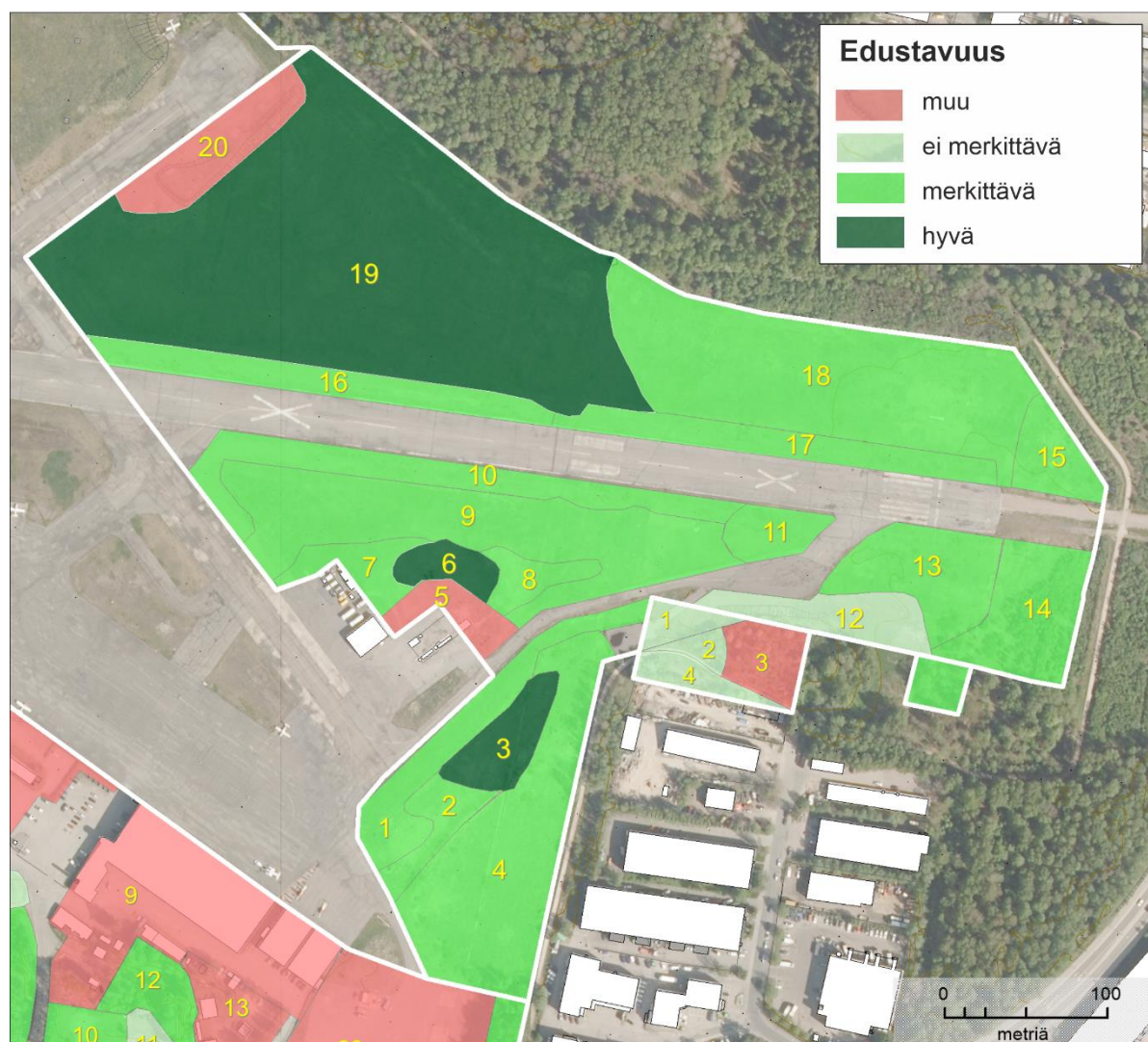
- Erävuori, L., Kullberg, J., Lammi, E., Manner, J.-P., Routasuo, P., Suominen, H. & Vauhkonen, M. 2020: Helsingin uhanalaisten luontotyyppien inventoinnit 2017–2020. Yhteenvetoraportti. – Sitowise Oy & Ympäristösuunnittelu Enviro Oy. 33 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus. Punainen kirja 2019. – Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 704 s.
- Kemppainen, R. 2017: Perinnemaisemien inventointiohje. – Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Raportteja 25/2017:1–90.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018a: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja. Osa 1 – tulokset ja arvioinnin perusteet. – Suomen ympäristö 5/2018:1–388.

- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018b: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja. Osa 2 – luontotyyppien kuvaukset. – Suomen ympäristö 5/2018:1–925.
- Kurtto, A. 2003: Helsingin uhanalaiset, silmälläpidettävät ja muuten huomionarvoiset putkilokasvit. 36 s.
- Maa- ja metsätalousministeriö 2012: Kansallinen vieraslajistrategia. 126 s.
- Salminen, J. & Aalto, S. 2012: Luonnonympäristöjen arvottamisen kriteeristö Uudellemaalle (LAKU). Loppuraportti. – Uudenmaan liiton julkaisuja E 119:1–53.
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016: Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnon-tieteelliset valintaperusteet 2016–2025. – Ympäristöministeriön raportteja 17/2016:1–75.

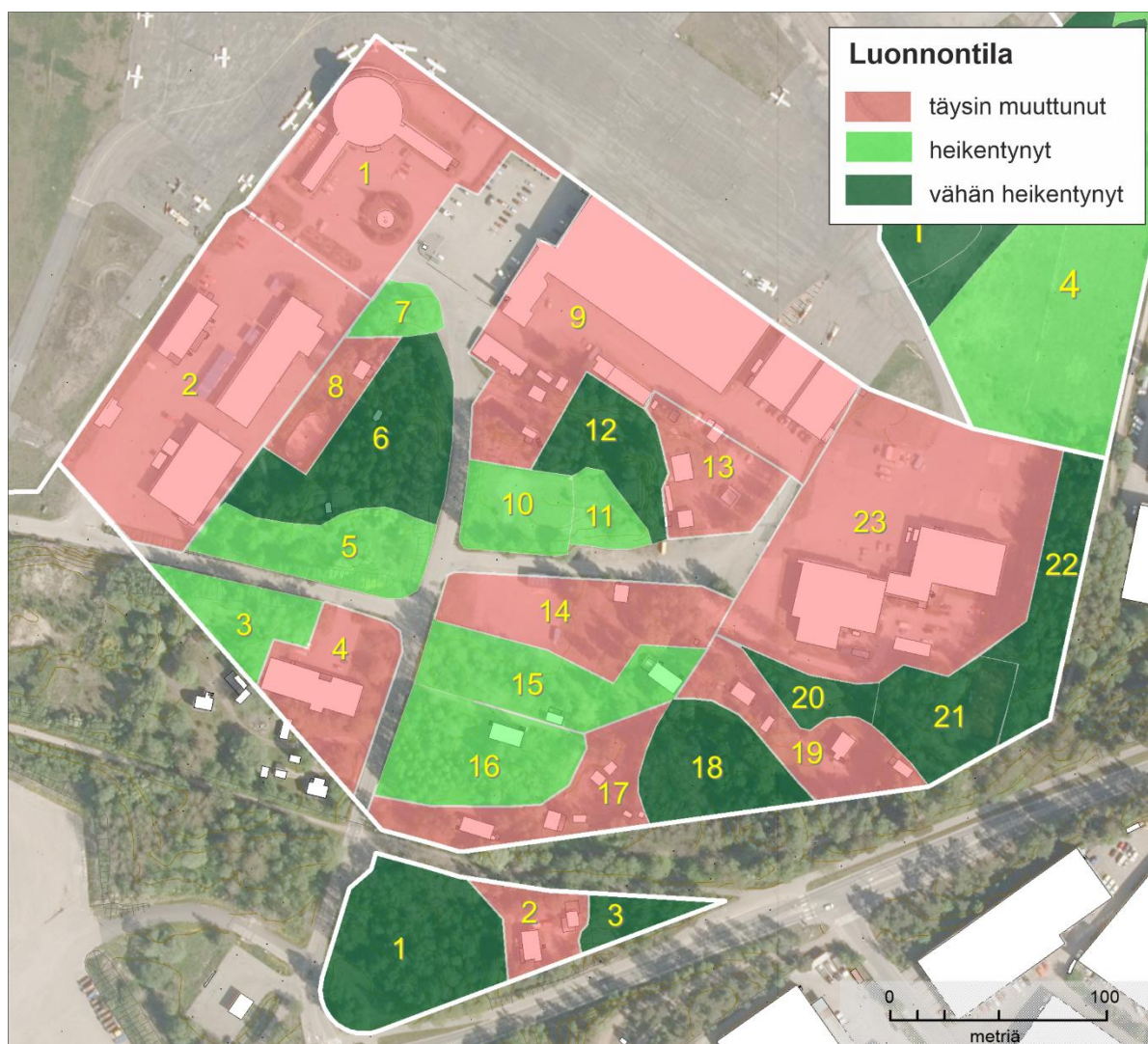
Liite 1. Kuvioiden luonnontila osa-alueilla B1, D2 i ja D2 ii.

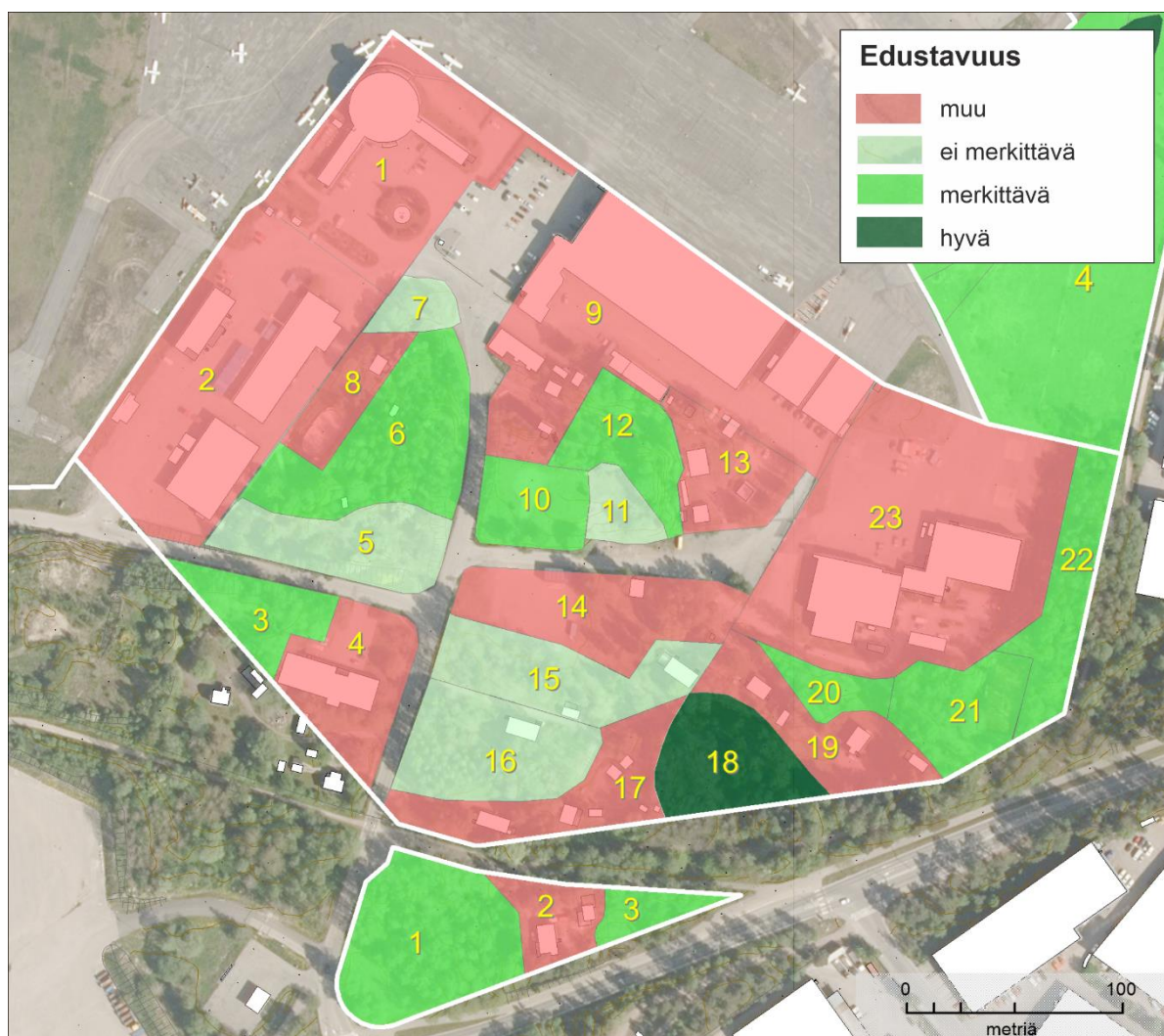
Liite 2. Kuvioiden edustavuus osa-alueilla B1, D2 i ja D2 ii.

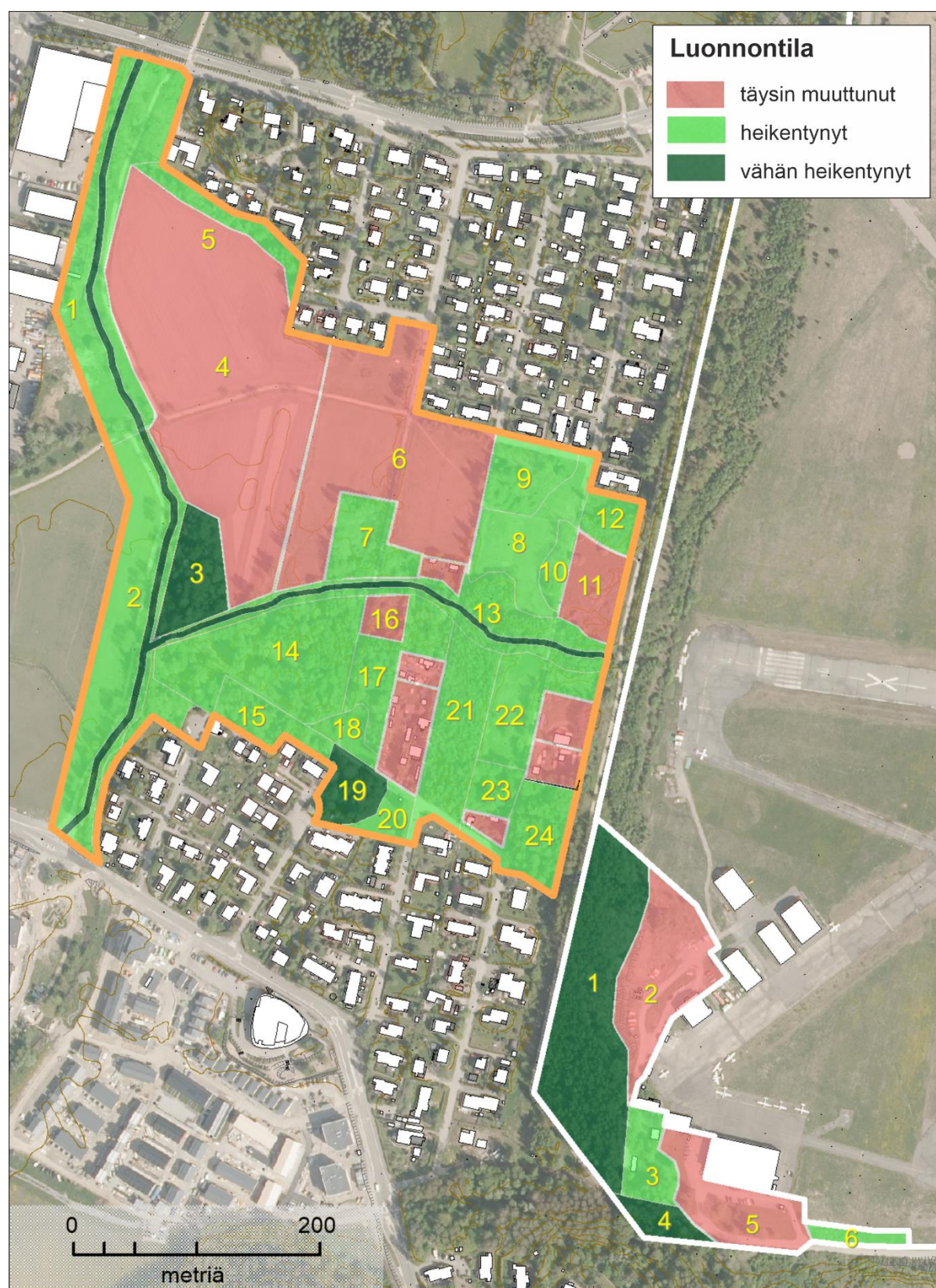
Liite 3. Kuvioiden luonnontila osa-alueilla C ja D3 i.

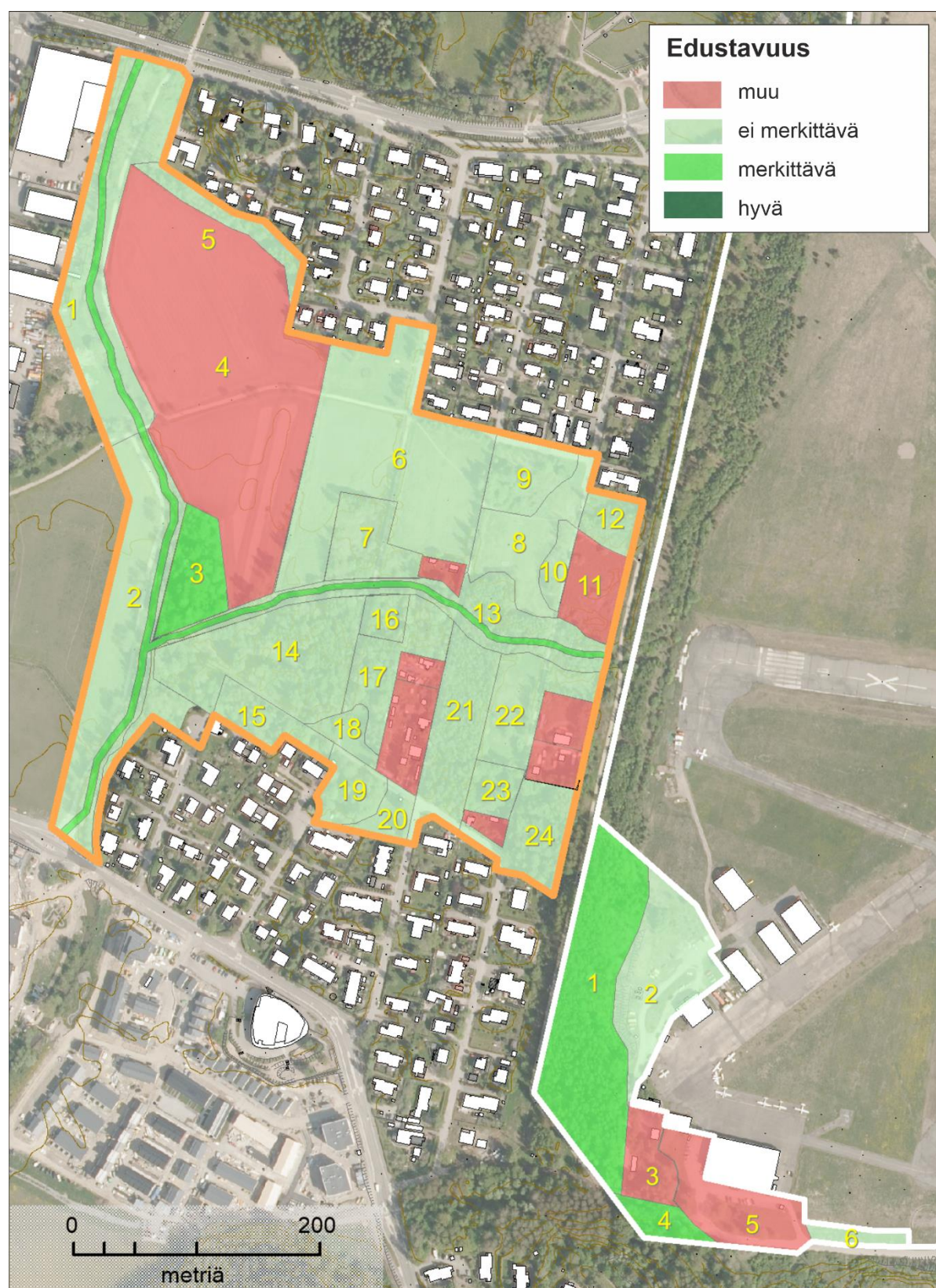
Liite 4. Kuvioiden edustavuus osa-alueilla C ja D3 i.

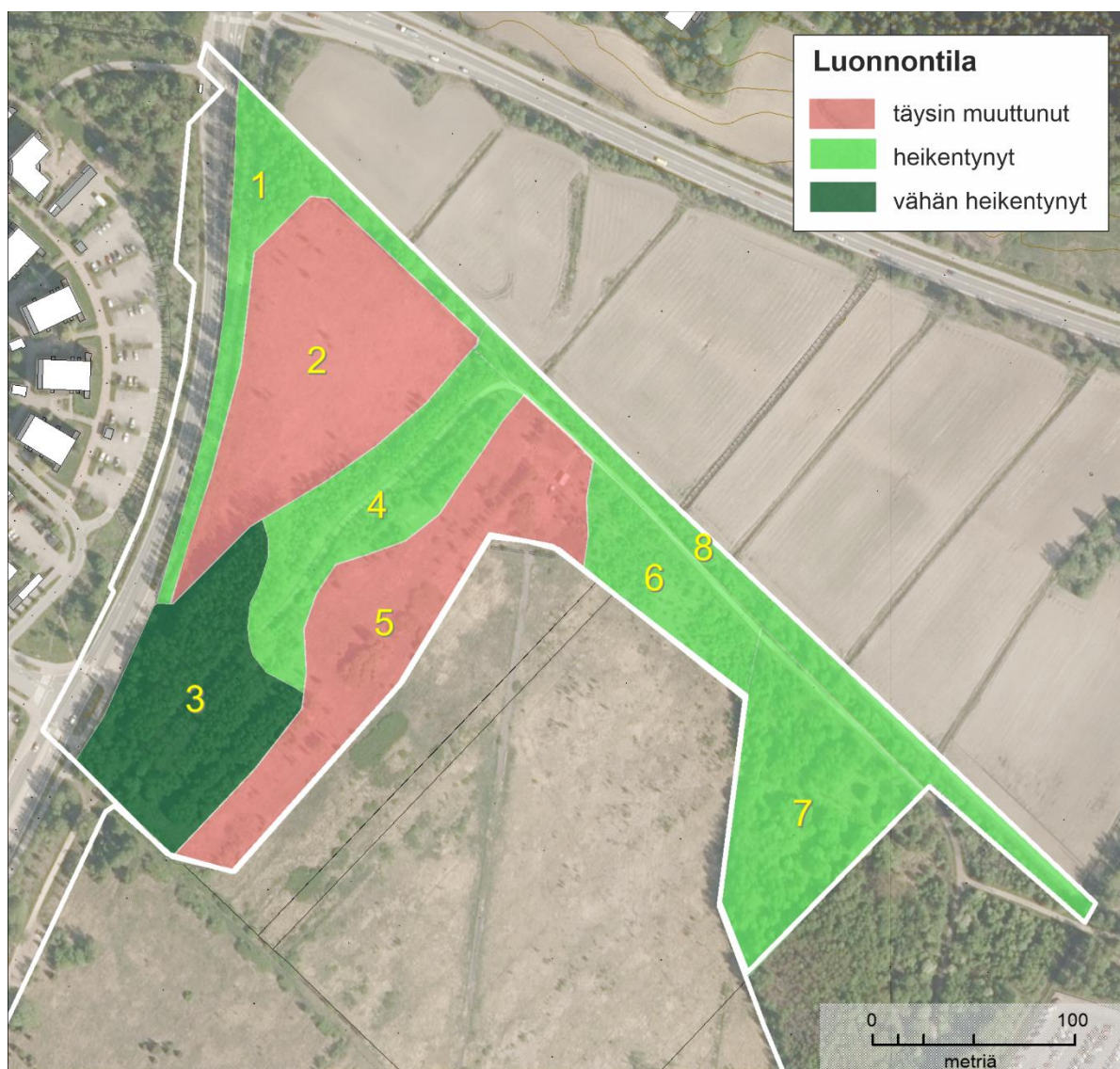
Liite 5. Kuvioden luonnontila osa-alueilla B2, D ja D1 i-vii.

Liite 6. Kuviodien edustavuus osa-alueilla B2, D ja D1 i–vii.

Liite 7. Kuvioiden luonnontila osa-alueella D5 i.

Liite 8. Kuviodien edustavuus osa-alueella D5 i.

